

گزارش تحلیلی مطالعات کلان

گزارش اردیبهشت ۱۴۰۴

تهیه شده در واحد مطالعات کلان شرکت رتبه‌بندی اعتباری برهان

تهیه و گردآوری: محسن امینی

۸۸۷۳۰۰۶۰-۸۸۷۳۰۰۵۴-۸۸۷۵۳۳۷۵-۸۸۷۵۳۳۷۶-۲۱ (+۹۸)

info@bcr.ir، ۸۸۷۵۳۳۷۶-۲۱ (+۹۸)

bcr.ir

تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان کوه نور، بن‌بست دوم، پلاک ۱۱، طبقه ۴، واحد ۴

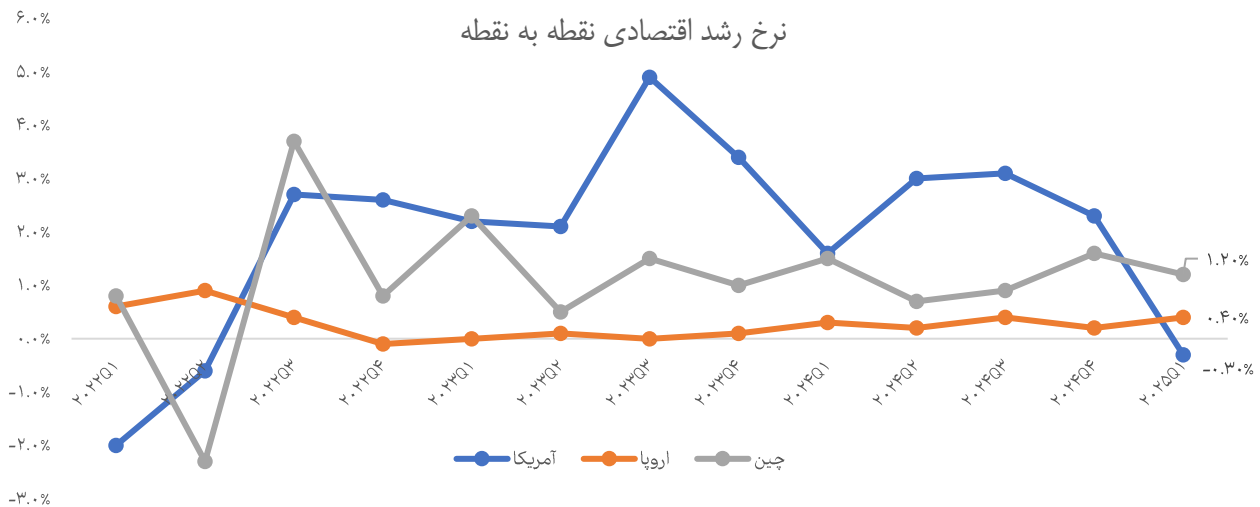
فهرست

۳	خلاصه
۴	بخش اول: اقتصاد جهان
۴	وضعیت رشد اقتصادی
۵	شاخص مدیران خرید
۷	وضعیت تورم
۸	شاخص بیکاری
۹	نرخ بهره
۱۰	طلا و نفت
۱۱	بخش دوم: بازار کامودیتی جهانی
۱۱	بازار جهانی فرآورده های نفتی و کرک اسپرید
۱۱	بازار جهانی فلزات اساسی
۱۳	شاخص کرایه کشتیرانی بالتیک
۱۴	بخش سوم: اقتصاد ایران
۱۴	نقدینگی و رشد نقدینگی
۱۵	تورم نقطه به نقطه
۱۶	روند نرخ رشد اقتصادی
۱۷	روند نرخ بیکاری
۱۸	قیمت مسکن هر مترمربع در تهران (میلیون ریال)
۱۹	نرخ بهره بین بانکی و نرخ بهره بدون ریسک (اخزا)
۲۰	شاخص مدیران خرید اتاق بازرگانی
۲۱	وضعیت تجارت خارجی
۲۲	بخش چهارم: بازار سرمایه
۲۲	شاخص کل و هم وزن
۲۳	نسبت قیمت به سود
۲۴	ورود و خروج پول به بازار سهام
۲۵	میانگین ارزش معاملات هفتگی
۲۶	گزارش عرضه اوراق دولتی و جدول سررسید اوراق دولت
۲۸	اخبار، اطلاعیه ها و ابلاغیه های مهم بازار سرمایه
۲۹	بخش پنجم: بورس های کالایی
۲۹	خلاصه معاملات مهم بورس های کالایی
۳۰	روند قیمتی فولاد و مس
۳۲	بخش پایانی:
۳۲	منابع و مأخذ مورد استفاده

جدول (۱) خلاصه قیمت‌های دلار، طلا، شاخص بورس و قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها

تغییرات یک ساله	تغییرات ماهانه	قیمت اردیبهشت ماه (دلار)	
۴۱.۰۳٪	-۰.۷۲٪	۸۲۵,۰۰۰	دلار آزاد (ریال)
۶۵.۵۴٪	۰.۰۳٪	۶۹۳,۵۴۰	دلار حواله (ریال)
۳۹.۸۸٪	۰.۹۹٪	۳,۳۶۰	اونس طلا
۶۵.۱۲٪	۲۸.۹۵٪	۱۰۸,۹۷۶	بیت کوین
۴۴.۹۱٪	۱.۶۷٪	۳,۰۴۸,۴۷۰	شاخص بورس تهران
۹.۵۴٪	۹.۸۸٪	۵,۸۰۵	شاخص S&P۵۰۰
۱۹.۶۷٪	۳.۱۹٪	۰.۳۲	گاز طبیعی ttf _ متر مکعب
-۲۲.۱۱٪	-۴.۲۶٪	۶۵	نفت برنت _ بشکه
-۲۰.۴۰٪	-۳.۹۰٪	۸۸	بنزین خلیج فارس _ بشکه
-۲۰.۲۰٪	-۲.۵۰٪	۹۴	گازوئیل خلیج فارس _ بشکه
۴۲.۳۰٪	-۱۲.۱۰٪	۱۲	گاز USD/MMBtu JKM _ LNG
-۱۵.۵۶٪	-۳.۴۱٪	۲۵۵	متانول سی‌اف‌آر_چین_تن
۳۱.۲۵٪	-۲.۸۹٪	۳۳۶	اوره گرانوله فوب ایران_تن
-۱۱.۲۲٪	۲۸.۸۹٪	۸۷۰	اتیلن_ سی‌اف‌آر _ شرق آسیا_تن
۰.۰۰٪	۳.۰۳٪	۸۵۰	پروپیلن_ سی‌اف‌آر_چین_تن
۶.۸۷٪	-۳.۹۰٪	۹۹۶	پلی اتیلن سبک خطی_ فوب خلیج فارس_تن
-۱۲.۲۲٪	-۳.۷۳٪	۸۲۶	پلی اتیلن سنگین_ فوب خلیج فارس_تن
-۴.۴۹٪	۱.۱۹٪	۸۵۰	پلی پروپیلن_ فوب خلیج فارس_تن
-۱۳.۵۷٪	-۲.۴۲٪	۱,۳۱۰	پلی استایرن_سی‌اف‌آر_چین_تن
-۱۳.۵۵٪	-۰.۷۴٪	۶۷۰	پی وی سی_شرق آسیا_تن
-۱۲.۳۷٪	-۰.۹۳٪	۸۵۰	پلی اتیلن ترفتالات_ شرق آسیا_تن
-۱۴.۵۳٪	۰.۰۰٪	۱۰۰	سنگ آهن_سی‌اف‌آر _چین_تن
-۱۵.۰۵٪	-۱.۳۸٪	۴۲۹	فولاد بیلِت دریای سیاه_تن
-۶.۶۵٪	۴.۲۵٪	۹,۶۲۲	مس_بورس لندن_تن
-۴.۴۱٪	۳.۷۳٪	۲,۴۷۲	آلومینیوم_ بورس لندن_تن
-۷.۷۳٪	۴.۴۸٪	۲,۷۰۸	روی_بورس لندن_تن

وضعیت رشد اقتصادی

نمودار (۱) روند رشد اقتصادی اقتصادهای بزرگ؛ (منبع: اداره آمار اقتصادی آمریکا، اتحادیه اروپا و چین)

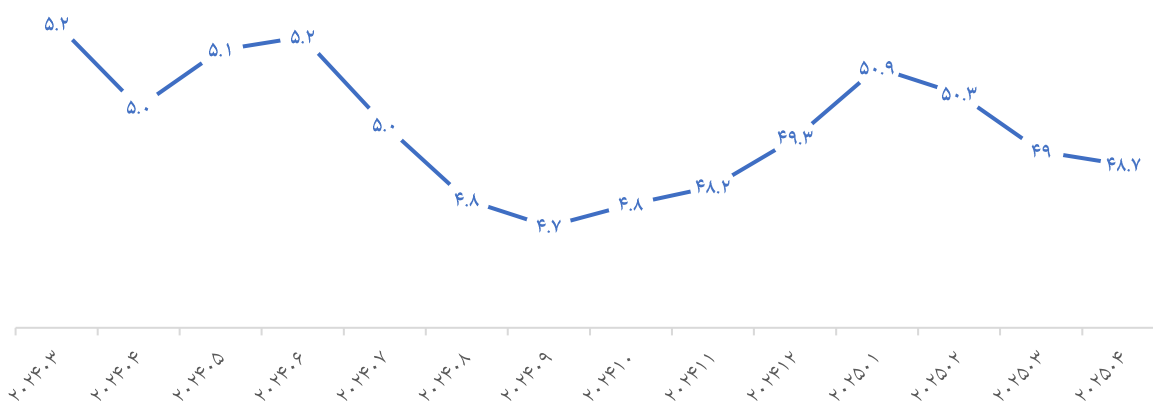
اقتصاد آمریکا در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۵، ۰.۳٪ کاهش یافته که اولین افت از سال ۲۰۲۲ است. این کاهش برخلاف رشد ۲.۴٪ سه‌ماهه قبلی بوده و کمتر از پیش‌بینی بازار (۰.۳٪ رشد) است. دلیل اصلی این افت، افزایش ۴۱.۳٪ واردات است، زیرا شرکت‌ها و مردم برای خرید کالاها قبل از افزایش قیمت‌ها به دلیل تعرفه‌های جدید دولت ترامپ عجله کردند. مصرف خانوارها نیز کاهش یافته و به رشد ۱.۸٪ رسیده که کندترین سرعت از سال ۲۰۲۳ تاکنون است. هزینه‌های دولت فدرال نیز ۵.۱٪ کاهش یافته که بزرگ‌ترین افت از سال ۲۰۲۲ محسوب می‌شود. در مقابل، سرمایه‌گذاری ثابت ۷.۸٪ افزایش یافته که بالاترین سطح از سه‌ماهه دوم ۲۰۲۳ است. برخی تحلیلگران معتقدند که این افت لزوماً به معنای رکود نیست، اما تعرفه‌ها و تورم ممکن است بر رشد آینده تأثیر بگذارند.

اقتصاد منطقه یورو در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۵، ۰.۴٪ رشد کرد که نسبت به رشد ۰.۲٪ در سه‌ماهه پایانی ۲۰۲۴ افزایش یافته و از پیش‌بینی‌های بازار (۰.۲٪) فراتر رفته است. این رشد نشان‌دهنده بهبود نسبی در روند اقتصادی منطقه یورو است. بر اساس داده‌های تاریخی، میانگین رشد فصلی ۰.۳۷٪ از ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۵ بوده و به طور میانگین از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۵ برابر با ۰.۳۷٪ بوده است. این نرخ در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۰ به بالاترین میزان تاریخی خود یعنی ۱.۶٪ رسید، در حالی که در سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۰ با کاهش شدید به -۱.۱٪، کمترین سطح خود را تجربه کرده بود. اقتصاد چین در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۵ با نرخ تعدیل‌شده فصلی ۱.۲٪ رشد کرد، که نسبت به رشد ۱.۶٪ در سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۴ کاهش داشته و کمتر از انتظارات بازار (۱.۴٪) بوده است. این ضعیف‌ترین رشد فصلی از سه‌ماهه دوم ۲۰۲۴ محسوب می‌شود، اما همچنان یازدهمین دوره‌ی متوالی رشد اقتصادی را نشان می‌دهد. از فوریه ۲۰۲۵، رئیس‌جمهور ایالات متحده دونالد ترامپ تعرفه‌های کالاهای چینی را به ۱۴۵٪ افزایش داد، که باعث شد پکن نیز با اعمال تعرفه‌های متقابل بر واردات آمریکایی پاسخ دهد. با وجود این فشارها، سیاست‌گذاران چینی تأکید کرده‌اند که ابزارهای کافی برای حمایت از رشد اقتصادی در اختیار دارند. نخست‌وزیر لی چیانگ اخیراً وعده‌ی اجرای محرک‌های اقتصادی بیشتر را داده است. افزایش مصرف داخلی همچنان اولویت اصلی دولت چین در سال جاری است، زیرا این کشور تلاش می‌کند تأثیر تعرفه‌های فزاینده‌ی آمریکا را خنثی کند. انتظار می‌رود دفتر سیاسی حزب کمونیست در اواخر آوریل تشکیل جلسه دهد تا برنامه‌های سیاستی آینده را ترسیم کند. در مارس ۲۰۲۵، چین هزینه‌های مالی را افزایش داد، از جمله کسری بودجه بیشتر، و مقامات اعلام کردند که حمایت‌های مالی و پولی بیشتری در راه است، پس از مجموعه‌ای از اقدامات تسهیل‌کننده که در اواخر سال گذشته اعمال شد.

شاخص مدیران خرید

شاخص مدیران خرید بخش تولیدی آمریکا (PMI) در آوریل ۲۰۲۵ به ۴۸.۷ واحد کاهش یافت که پایین‌تر از انتظارات ۴۹.۵ و نشان‌دهنده دومین ماه متوالی انقباض بود. تولید با افت شدید به ۴۴.۰ واحد (پایین‌ترین سطح سه‌ماهه) رسید، درحالی که شاخص قیمت‌ها به ۶۹.۸ واحد صعود کرد و بالاترین رقم از ژوئن ۲۰۲۲ را ثبت نمود. موجودی‌ها به دلیل خریدهای پیش‌دستانه شرکت‌ها پیش از اعمال تعرفه‌های ترامپ به ۵۳.۴ واحد افزایش یافت، اما سفارشات صادراتی کاهش محسوس را تجربه کردند. دو عامل محرک این روند، سیاست‌های تجاری بی‌ثبات دولت ترامپ (اختلال در زنجیره تأمین) و انتقال فشار هزینه‌ها به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان نیز بودند. پیش‌بینی می‌شود رکود تولید تا نیمه ۲۰۲۵ ادامه یابد و فدرال رزرو را به افزایش نرخ بهره سوق دهد.

شاخص مدیران خرید آمریکا

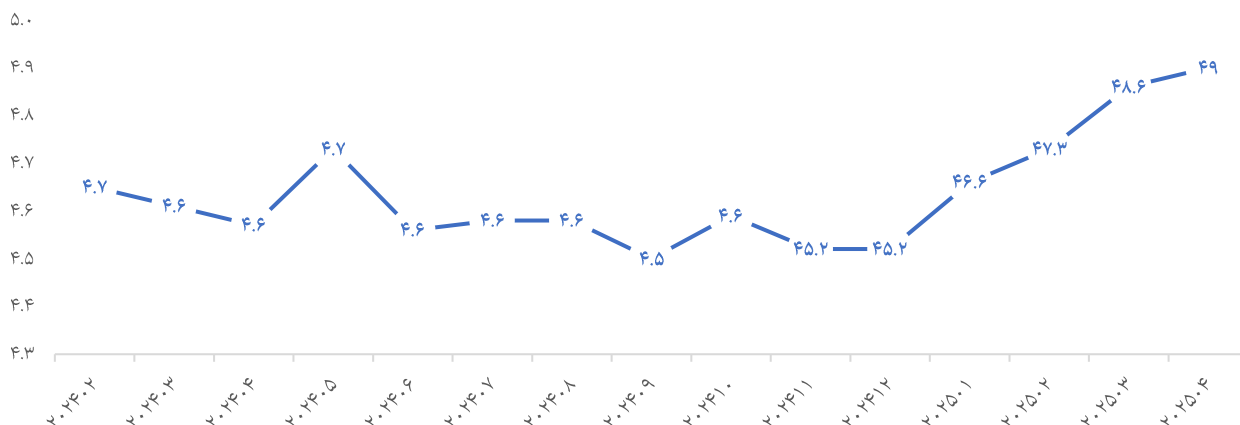

(نمودار ۲) روند شاخص مدیران خرید آمریکا؛ منبع: Institute for Supply Management

شاخص مدیران خرید بخش تولیدی منطقه یورو (HCOB Manufacturing PMI) در آوریل ۲۰۲۵ به ۴۹ واحد رسید که نشان‌دهنده متوقف ماندن رشد اقتصادی و افزایش فشارهای رکودی در این منطقه بود. در ادامه، تحلیل دقیق‌تری از این گزارش ارائه می‌شود:

شاخص ترکیبی PMI شامل تولید و خدمات از ۵۰.۹ در مارس به ۵۰.۱ در آوریل کاهش یافت و پایین‌تر از پیش‌بینی ۵۰.۳ قرار گرفت. این عدد نزدیک به مرز ۵۰ (تفکیک‌کننده رشد و انقباض) بود و نشان‌دهنده کاهش محسوس فعالیت‌های اقتصادی در آغاز سه‌ماهه دوم ۲۰۲۵ است. بخش خدمات برای اولین بار در پنج ماه گذشته وارد رکود شد (از ۵۱.۰ به ۴۹.۷). بخش تولید اگرچه بهبود نسبی داشت (از ۴۷.۵ به ۴۸.۷)، اما همچنان در محدوده انقباضی باقی ماند.

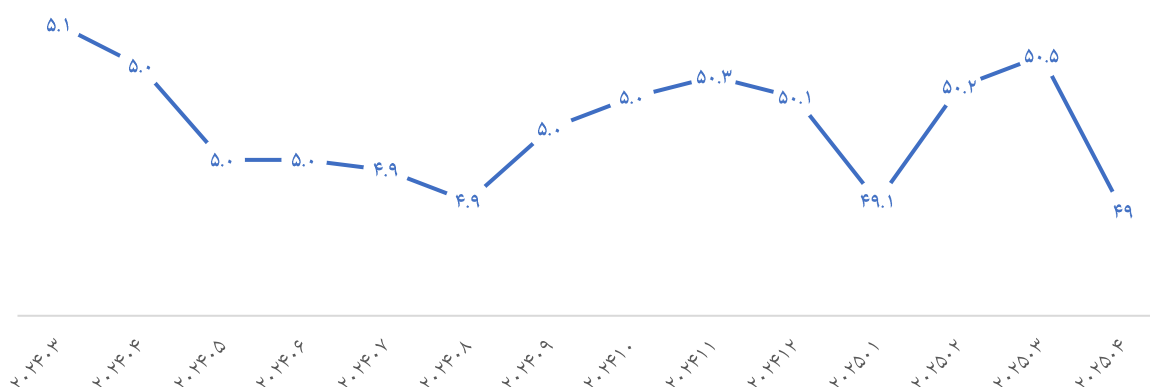
شاخص مدیران خرید اروپا

نمودار (۳) روند شاخص مدیران خرید اروپا؛ منبع: S&P Global

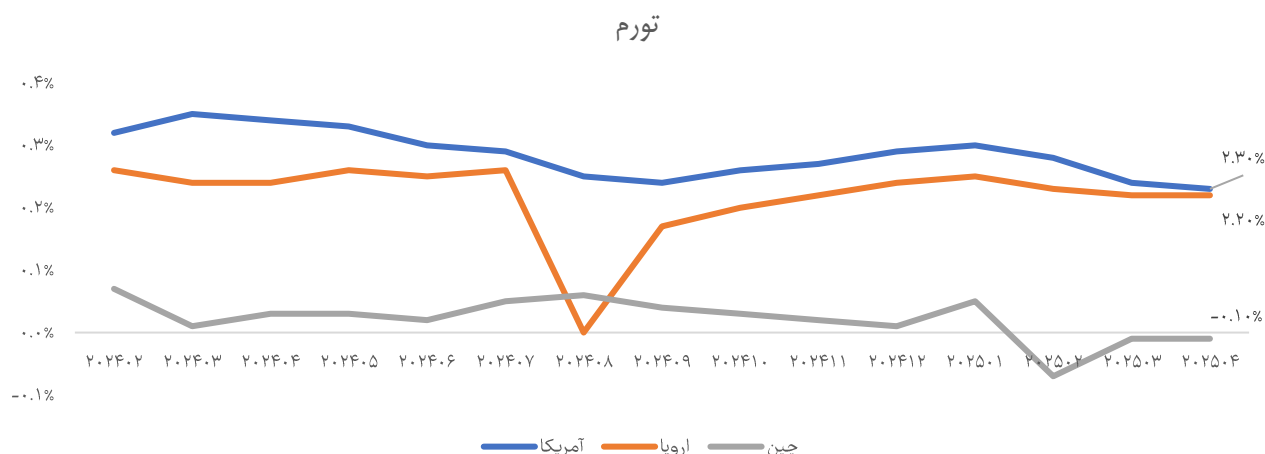
شاخص PMI تولید چین در آوریل ۲۰۲۵ به ۴۹ واحد رسید که نسبت به ماه قبل کاهش نشان می‌داد، کاهش شاخص PMI تولید عمدتاً ناشی از افت سفارشات داخلی و خارجی به دلیل تعرفه‌های جدید آمریکا و ضعف تقاضای جهانی بود. هزینه‌های تولید برای پنجمین ماه متوالی کاهش یافت که نشانه‌ای از کاهش فشارهای تورمی در بخش صنعت است. با این حال، چشم‌انداز آینده به دلیل تداوم تنش‌های تجاری و کاهش تقاضای جهانی نامشخص است. انتظار می‌رود در صورت تشدید تعرفه‌ها، PMI چین ممکن است به محدوده انقباضی بازگردد.

شاخص مدیران خرید چین

نمودار (۴) روند شاخص مدیران خرید چین؛ منبع: S&P Global

وضعیت تورم

نمودار (۵) روند نرخ تورم مصرف کننده در اقتصاد آمریکا، اروپا و چین؛ منبع: اداره آمار اقتصادی آمریکا، اتحادیه اروپا و چین

نرخ تورم سالانه آمریکا در آوریل ۲۰۲۵ به ۲.۳ درصد کاهش یافت که پایین ترین سطح از فوریه ۲۰۲۱ محسوب می شود. این کاهش عمدتاً ناشی از افت قیمت انرژی (کاهش ۳.۷ درصدی) و مواد غذایی بود. در مقابل، هزینه های مسکن همچنان با تورم ۴ درصدی ثابت ماند و بزرگ ترین سهم را در شاخص قیمت مصرف کننده داشت. تورم ماهانه نیز ۰.۲ درصد رشد نشان داد که عمدتاً تحت تأثیر افزایش هزینه های مسکن بود. با وجود این کاهش موقت، کارشناسان هشدار می دهند که تعرفه های جدید تجاری ممکن است در ماه های آینده موجب افزایش مجدد تورم شود. فدرال رزرو نیز با توجه به تورم بالاتر از هدف ۲ درصدی خود، احتمال کاهش نرخ بهره در سال جاری را کاهش داده است.

عوامل مؤثر بر تورم آمریکا

۱. **قیمت های انرژی** : تورم انرژی به دلیل افزایش شدید قیمت بنزین و خدمات انرژی بالا رفت.
۲. **هزینه های مسکن** : هزینه های اجاره و شاخص مسکن به طور قابل توجهی به افزایش تورم اصلی کمک کردند.
۳. **خدمات** : هزینه های پزشکی و بیمه خودرو افزایش قابل توجهی داشتند.
۴. **کالاها** : قیمت مواد غذایی، به ویژه تخم مرغ، به دلیل اختلالات در زنجیره تأمین افزایش یافت.

تورم سالانه منطقه یورو در آوریل ۲۰۲۵ به ۲.۲٪ رسید که پایین تر از نرخ ۲.۴٪ ماه مارس و نزدیک به هدف بانک مرکزی اروپا (۲٪) بود. این کاهش عمدتاً ناشی از افت قیمت انرژی (کاهش ۳.۲٪) و کاهش سرعت رشد قیمت مواد غذایی (به ۳.۵٪ از ۴.۱٪ در مارس) بود. تورم خدمات نیز به ۳.۸٪ رسید که نشان دهنده کاهش فشارهای تورمی در این بخش است. با این حال، تورم هسته ای (بدون محاسبه انرژی و مواد غذایی) در سطح ۲.۷٪ ثابت ماند که بالاتر از انتظارات بود. تحلیلگران پیش بینی می کنند با توجه به کاهش رشد اقتصادی و افت تقاضا، روند نزولی تورم در ماه های آینده ادامه یابد.

تورم چین در آوریل ۲۰۲۵ برای سومین ماه متوالی منفی شد و به -۰.۱ درصد رسید. این وضعیت عمدتاً ناشی از کاهش قیمت مواد غذایی (-۰.۲ درصد) و حمل و نقل (-۳.۹ درصد) بود، در حالی که قیمت خدمات اندکی افزایش یافت (۰.۱ تا ۰.۷ درصد). تورم هسته ای بدون تغییر در ۰.۵ درصد ثابت ماند. کاهش ۲.۷ درصدی شاخص قیمت تولیدکننده PPI نیز نشان دهنده فشارهای ضد تورمی در بخش صنعت است. تحلیلگران این وضعیت را ناشی از ضعف تقاضای داخلی، اثرات جنگ تجاری با آمریکا و رکود بخش مسکن می دانند. پیش بینی می شود تورم سال ۲۰۲۵ در محدوده ۰.۳ درصد باقی بماند، مگر اینکه دولت محرک های اقتصادی قوی تری اعمال کند.

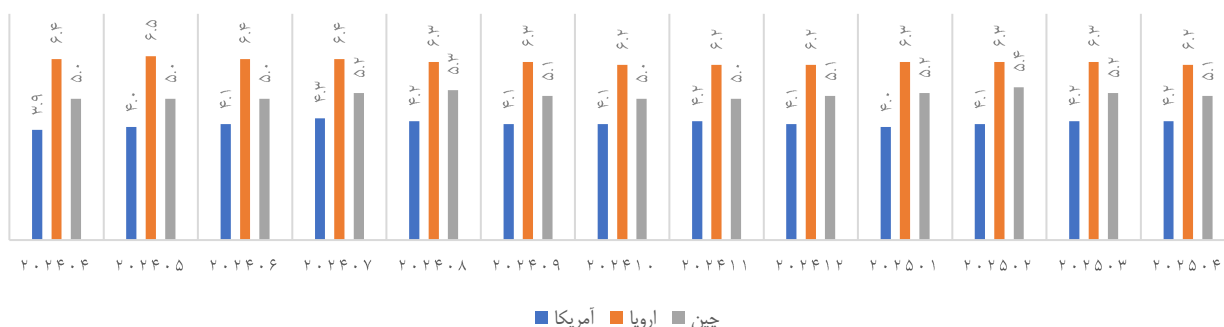
شاخص بیکاری

بر اساس داده‌های رسمی، نرخ بیکاری آمریکا در آوریل ۲۰۲۵ در سطح ۴.۲٪ ثابت ماند، همانند مارس و مطابق با انتظارات بازار بود. تعداد بیکاران به ۷.۱۶۵ میلیون نفر افزایش یافت، در حالی که اشتغال با رشد ۴۳۶ هزار نفری به ۱۶۳.۹۴۴ میلیون نفر رسید. نرخ مشارکت نیروی کار نیز از ۶۲.۵٪ به ۶۲.۶٪ افزایش یافت و نشان‌دهنده ورود افراد بیشتری به بازار کار بوده است. با این حال، بیکاری بلندمدت (افراد بیکار بیش از ۲۷ هفته) با کاهش به ۰.۹۸٪ نسبت به ماه قبل مواجه شد، هرچند تعداد مطلق آن به ۱.۷ میلیون نفر رسید که بالاترین سطح در دو سال اخیر بوده و نزدیک به یک‌چهارم کل بیکاران را تشکیل می‌داد.

نرخ بیکاری منطقه یورو در آوریل ۲۰۲۵ با روندی امیدوارکننده به ۶.۲٪ کاهش یافت، کمترین سطح از دسامبر ۲۰۲۴. این بهبود با خروج ۲۰۷ هزار نفر از جمعیت بیکاران همراه بود و تعداد کل بیکاران به ۱۰.۶۸ میلیون نفر رسید. بازار کار جوانان نیز نشانی از بازیابی داشت، با کاهش نرخ بیکاری زیر ۲۵ سال به ۱۴.۴٪ نیز رسید.

در ماه آوریل ۲۰۲۵، نرخ بیکاری چین به ۵.۱٪ کاهش یافت که پایین‌ترین سطح از دسامبر ۲۰۲۴ محسوب می‌شود. این نرخ نسبت به ماه قبل که ۵.۲٪ بود، کاهش یافته و کمتر از انتظارات بازار بوده است. نرخ بیکاری در میان نیروی کار محلی ۵.۲٪ و برای نیروی کار غیرمحلی ۴.۸٪ گزارش شده است. همچنین، میانگین ساعات کاری هفتگی کارمندان در سراسر کشور به ۴۸.۳ ساعت رسید. در ۳۱ شهر اصلی چین، نرخ بیکاری شهری نیز ۵.۱٪ بوده است.

روند نرخ بیکاری آمریکا، اروپا و چین

نمودار (۶) روند نرخ بیکاری آمریکا، اروپا و چین (درصد)؛ منبع: U.S. Bureau of Labor Statistics, National Bureau of Statistics of China, یورو استات

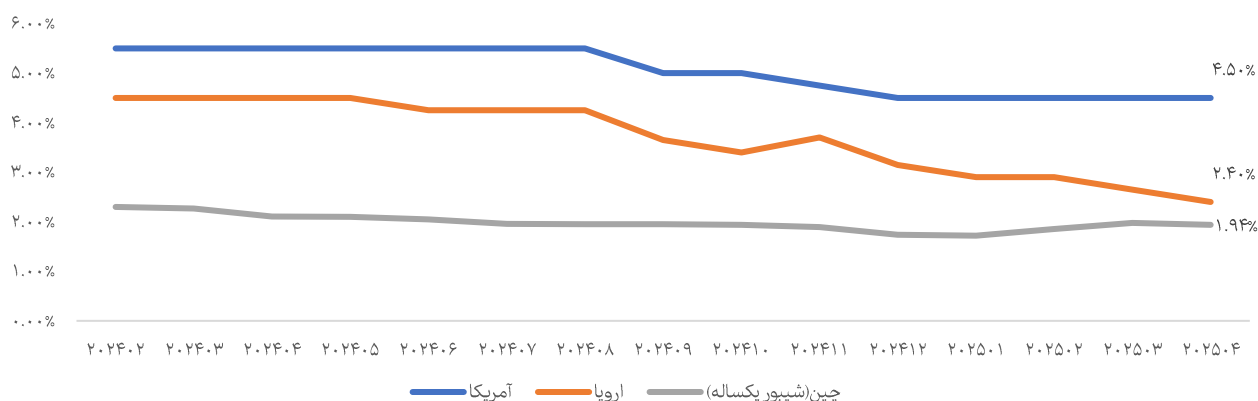
نرخ بهره

در ماه آوریل ۲۰۲۵، نرخ بهره فدرال رزرو آمریکا در سطح ۴.۵۰٪ ثابت باقی ماند، مطابق با تصمیمات قبلی این نهاد. این نرخ از دسامبر ۲۰۲۳ بدون تغییر بوده و فدرال رزرو همچنان سیاست پولی محتاطانه‌ای را دنبال می‌کند.

بانک مرکزی اروپا (ECB) در آوریل ۲۰۲۵ نرخ بهره کلیدی خود را ۲.۴٪ حفظ کرد. این تصمیم نشان‌دهنده احتیاط ECB در مواجهه با نشانه‌های بهبود تدریجی اقتصاد منطقه یورو و تورم نسبتاً پایدار بود. با این حال، تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند در صورت تشدید رکود اقتصادی، کاهش نرخ بهره در ماه‌های آینده محتمل است.

در نوامبر ۲۰۲۳، بانک مرکزی چین (PBoC) نرخ بهره پایه خود را در حدود ۲ درصد حفظ کرده بود. از سوی دیگر، بانک مرکزی چین اخیراً اعلام کرد که در زمان مناسب، نرخ‌های بهره و نرخ ذخیره قانونی بانک‌ها را مجدداً کاهش خواهد داد تا اقتصاد را اکند را احیا کند. در حوزه مالی، دولت چین اوایل این ماه طرح‌های محرک اقتصادی بیشتری را برای تقویت تقاضا و مصرف داخلی و نیز کاهش اثرات تعرفه‌های افزایش یافته توسط دولت ترامپ معرفی کرد. این اقدامات به منظور تحریک تقاضای داخلی و حمایت از بخش‌های مختلف اقتصادی از جمله بخش مسکن و تولید صنعتی انجام می‌شود و نرخ بهره در ماه آوریل، به ۱.۹۴ درصد رسیده است. بالاترین نرخ ثبت شده ۶.۴۶٪ در ژوئن ۲۰۱۱ و پایین‌ترین نرخ ۱.۲۰٪ در می ۲۰۰۹ بوده است.

روند نرخ بهره

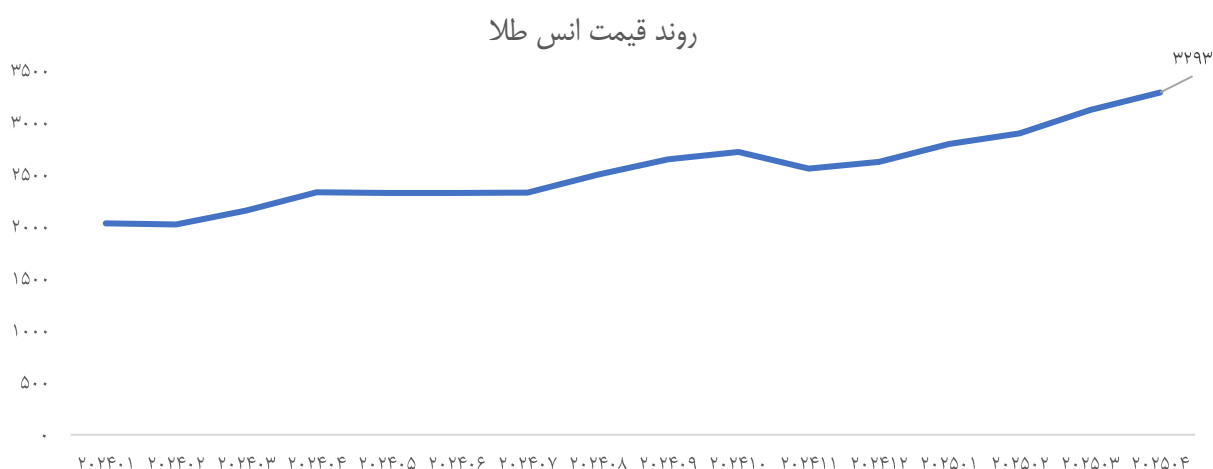

نمودار (۷) روند نرخ بهره سیاستی؛ منبع: Federal Reserve, European Central Bank, People's Bank of China

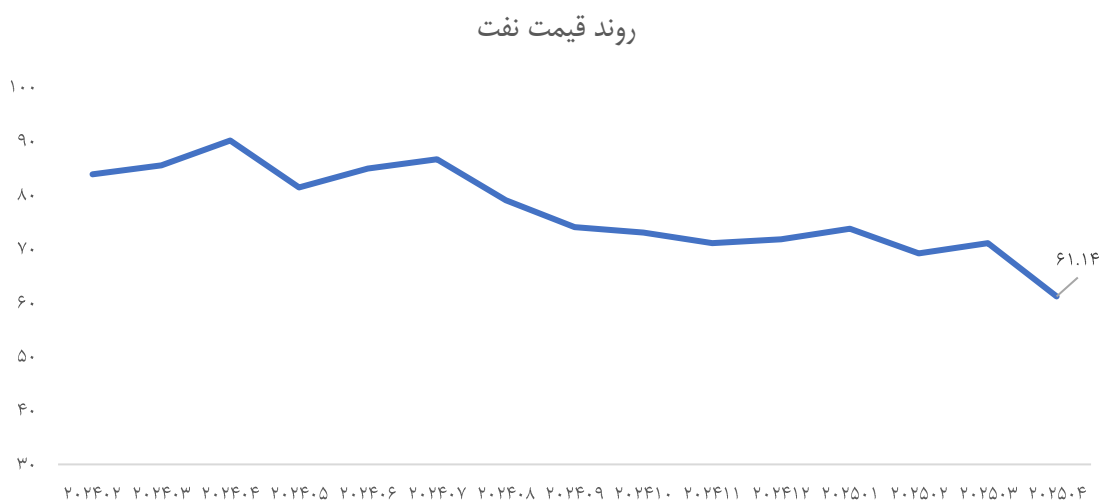
طلا و نفت

در آوریل ۲۰۲۵، قیمت طلا با نوسانات قابل توجهی همراه بود و به بالاترین سطح تاریخی ۳۴۹۹.۸۸ دلار در ۲۲ آوریل رسید، اما پس از آن تحت تأثیر عوامل زیر اصلاح شد. کاهش انتظارات از کاهش نرخ بهره در ایالات متحده و تقویت دلار فشار نزولی بر طلا ایجاد کرد. تشدید درگیری‌ها در خاورمیانه و اوکراین ابتدا تقاضا برای طلا به عنوان دارایی امن را افزایش داد، اما پس از کاهش موقت تنش‌ها، این حمایت تضعیف شد. افزایش ذخایر طلا توسط بانک‌های مرکزی مانند چین از سقوط بیشتر قیمت جلوگیری کرد.

در آوریل ۲۰۲۵، قیمت نفت تحت تأثیر کاهش تقاضای جهانی و افزایش عرضه اوپک پلاس با کاهش مواجه شد. میانگین قیمت نفت برنت به ۶۱.۱۴ دلار در هر بشکه رسید. این کاهش همزمان با افت قیمت نفت روسیه (اورالز به ۶۰.۳ دلار) و کاهش شکاف قیمتی آن با برنت به ۵.۵ دلار بود.

نمودار (۸) روند قیمت انس طلا؛ منبع: tradingeconomics.com

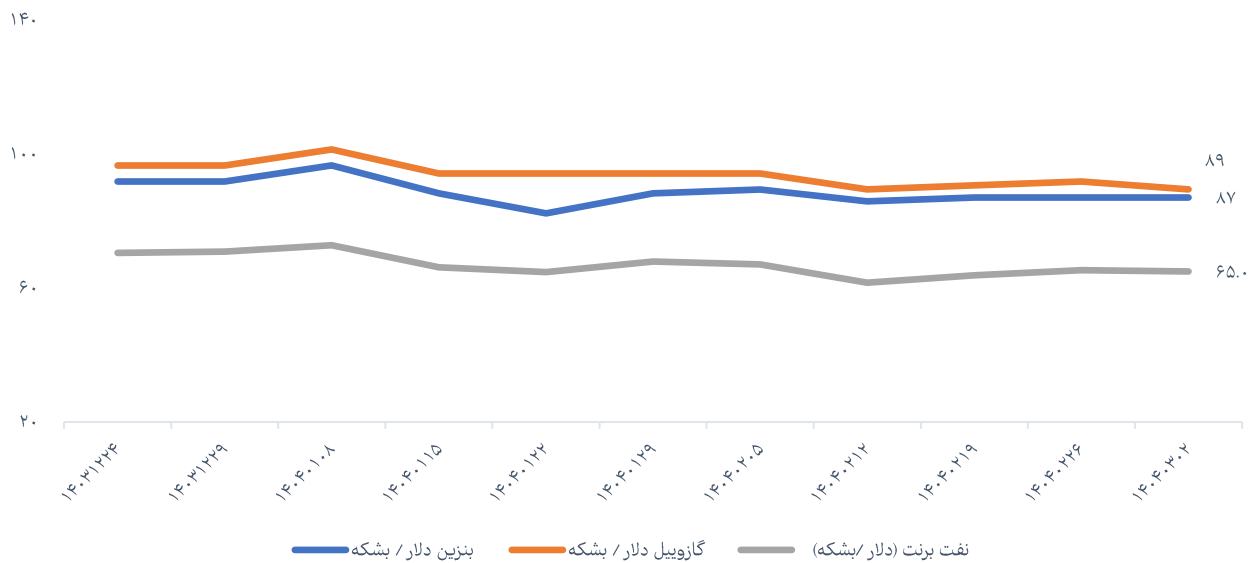

نمودار (۹) روند قیمت نفت برنت؛ منبع: نشریه آرگوس

بازار جهانی فلزات اساسی

در بازار فرآورده های نفتی خلیج فارس در ده ماه اخیر، فاصله قیمتی گازوئیل و بنزین کاهش پیدا کرده است و در هفته پایانی اردیبهشت ماه قیمت بنزین و گازوئیل در خلیج فارس ۸۷ و ۸۹ دلار در هر بشکه معامله شده است که مویده حدود ۲۲ و ۲۴ دلار کرک اسپرد برای بنزین و گازوئیل است.

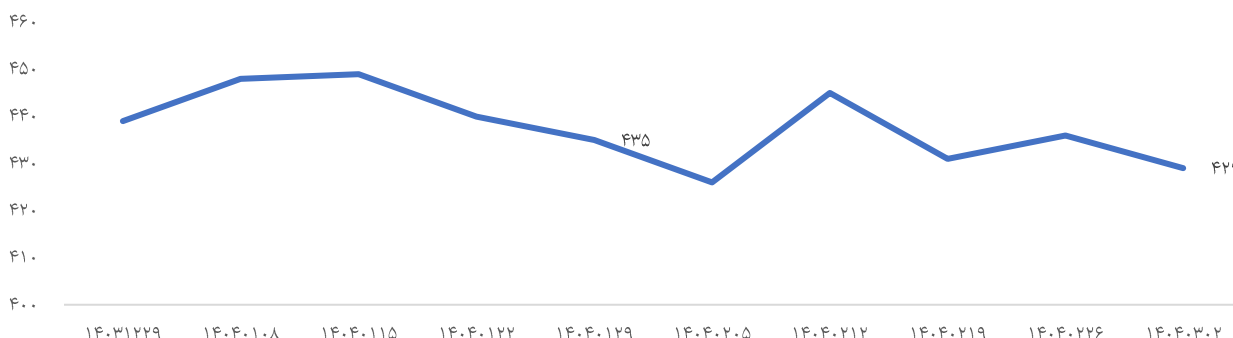
قیمت نفت، بنزین و گازوئیل خلیج فارس (دلار بر بشکه)

نمودار (۱۰) قیمت نفت و فرآورده های نفتی در بازار خلیج فارس؛ منبع: داده های نشریه آرگوس

بیل، به عنوان یکی از محصولات اصلی فولادی در صنعت ساختمان، ساخت و ساز و کالاهای مهم در تجارت جهانی است. روند قیمت بیل دریای سیاه در آوریل ۲۰۲۵ کاهش بود. این کاهش تحت تأثیر عرضه محدود تولیدکنندگان محلی و تقاضای ضعیف خریداران منطقه‌ای بود، به ویژه با کاهش محسوس تقاضا از بازارهای آسیایی مانند اندونزی و فیلیپین می توان اشاره کرد.

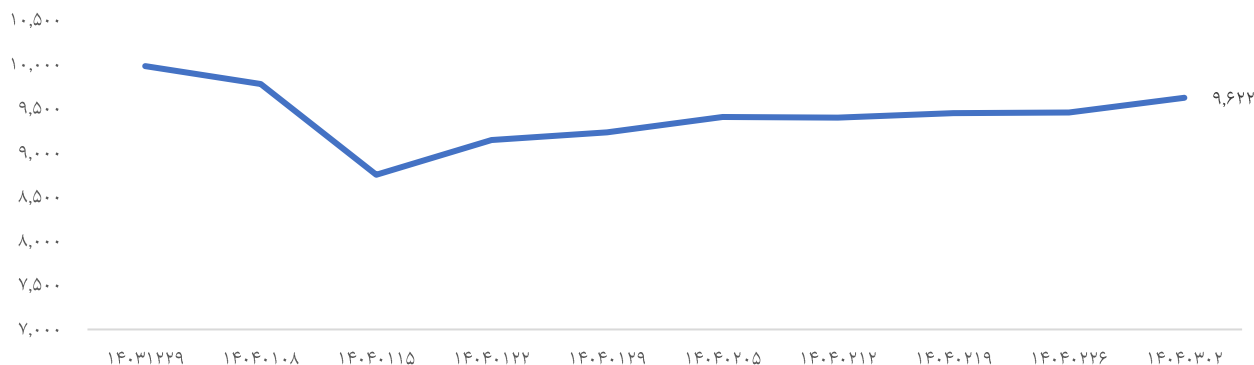
روند قیمت بیل دریای سیاه (دلار / تن)

نمودار (۱۱) روند قیمت بیل دریای سیاه؛ منبع: نشریه platts

قیمت جهانی مس بعد از این که در ماه ژانویه به بالای محدوده ۹ هزار دلار برگشت به دلیل وجود شکاف تقاضا و تولید مس در چین، کاهش تولید ناشی از اعمال تعرفه‌های تجاری موجب رشد قیمت مس شد و در آوریل به رشد خود ادامه داد به قیمت ۹,۶۲۲ رسید.

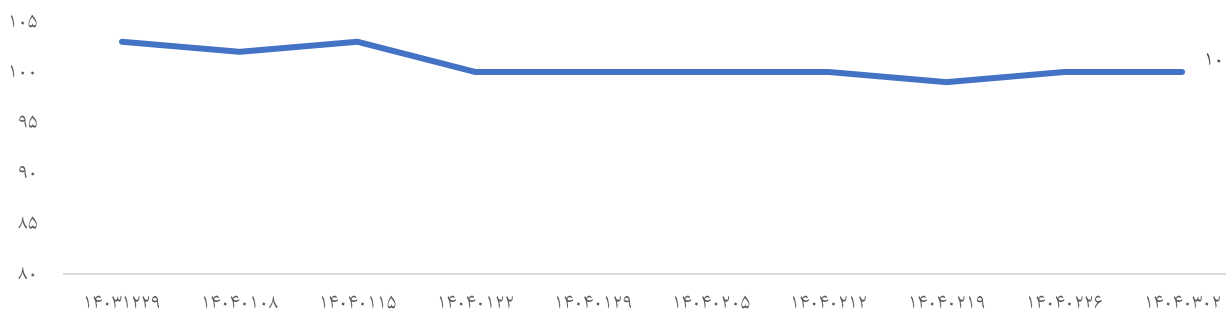
روند قیمت مس (دلار/تن)

نمودار (۱۲) روند قیمت مس؛ منبع: نشریه plats

افزایش هزینه های تولید و ساخت فولاد مانع کاهش محسوس قیمت ها شد و به ثبات نسبی بازار انجامید. بازار همچنان محرک تقاضای قوی ندارد؛ پروژه های زیرساختی بزرگ عملا به اجرا نرسیده یا با تأخیر مواجه شده اند.

روند قیمت سنگ آهن (دلار / تن)

نمودار (۱۲) روند قیمت سنگ آهن؛ منبع: نشریه plats

شاخص کرایه کشتیرانی بالتیک

شاخص بالتیک که به اختصار BDI نامیده می‌شود، یک شاخص حمل و نقل تجارت است که توسط بورس بالتیک^۱ در لندن محاسبه می‌شود. این شاخص تغییرات در هزینه حمل و نقل مواد خامی چون ذغال سنگ و فولاد را اندازه‌گیری می‌کند. محاسبه شاخص بالتیک با ارزیابی چند نرخ حمل و نقل در بیش از ۲۰ مسیر و برای هریک از کشتی‌ها انجام می‌شود. اعضا برای به دست آوردن قیمت‌ها، با فرستنده‌های فله خشک در سرتاسر جهان تماس می‌گیرند و سپس میانگین نرخ‌ها را محاسبه می‌کنند. معمولاً روند صعودی تقاضا و قیمت‌ها در بازارهای مهم مانند چین و آمریکا به افزایش شاخص بالتیک منجر می‌شود. با کاهش ۲۰۸ واحد به ۱۳۸۶ واحد رسید.

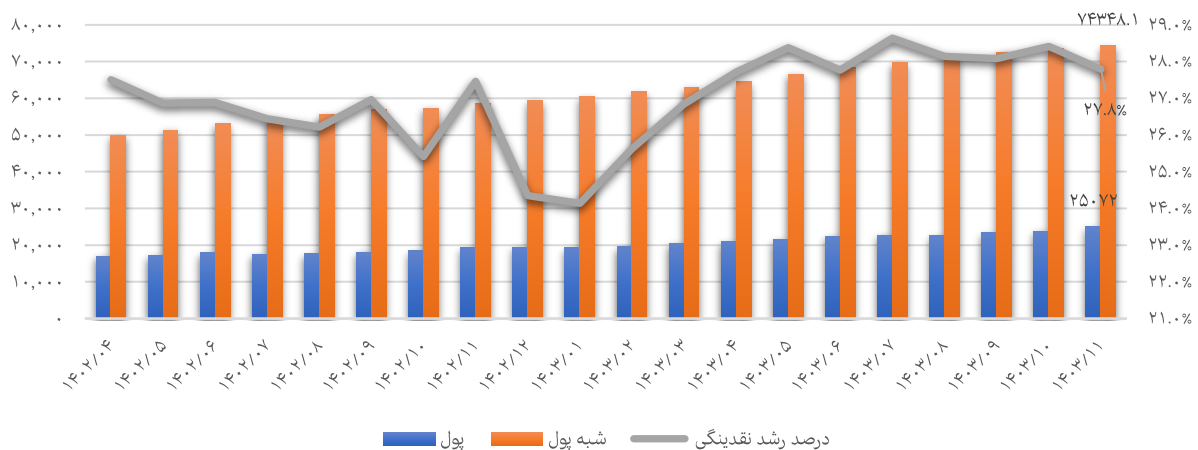

نمودار (۱۳) شاخص نرخ حمل کانتینری بالتیک؛ منبع: بورس بالتیک لندن

^۱ بورس بالتیک (Baltic Exchange) یک بازار بین‌المللی برای تجارت و تبادل اطلاعات مربوط به حمل و نقل دریایی است. این بورس در لندن مستقر است و به عنوان یک مرکز مهم برای معاملات کشتی‌ها و نرخ‌های حمل و نقل دریایی شناخته می‌شود. بورس بالتیک شاخص‌های مختلفی را ارائه می‌دهد که وضعیت بازار حمل و نقل دریایی را نشان می‌دهند، از جمله شاخص بالتیک دریایی (BDI) که نرخ حمل و نقل محموله‌های فله خشک را اندازه‌گیری می‌کند.

در ابتدای سال ۱۴۰۳ حجم نقدینگی به میزان ۷،۹۶۸ و حجم پول و شبه پول هر کدام ۱،۹۲۸ و ۶،۰۴۰ هزار میلیارد تومان بود که هر کدام در طول ۱۱ ماه به ترتیب ۲۴.۷ درصد، ۳۰ درصد و ۲۳ درصد رشد داشتند. روند افزایش نقدینگی در بهمن ماه نیز ادامه یافته و حجم پول به ۲،۵۰۷ هزار میلیارد تومان و حجم شبه پول به ۷،۴۳۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. همانطور که از نمودار زیر مشخص است روند رشد نقدینگی کاهش یافت و در بهمن ماه نسبت به ماه قبل، ۰.۶ درصد کاهش پیدا کرد. همچنین میزان رشد نقدینگی به صورت نقطه به نقطه در دی ماه به ۲۷.۸ درصد رسیده است. رشد نقدینگی در ایران همچنان با چالش‌های متعددی مواجه است. طبق آمار منتشر شده، حجم نقدینگی در بهمن ماه از ۹،۹۴۲ هزار میلیارد تومان عبور کرده است. در نتیجه بانک مرکزی جهت جلوگیری از رشد نقدینگی و فشارهای تورمی ناشی از آن، نیازمند سیاست‌های پولی و مالی دقیق‌تری می‌باشد. (داده‌های مربوط به نقدینگی توسط بانک مرکزی به‌روز نشده است)

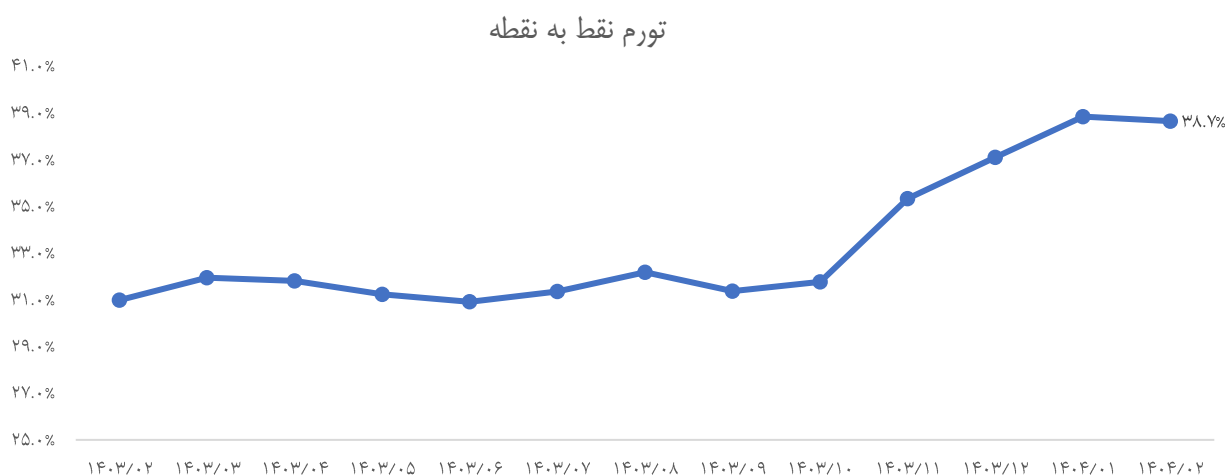
روند رشد نقدینگی

نمودار (۱۴) روند رشد نقدینگی منبع: بانک مرکزی

تورم نقطه به نقطه

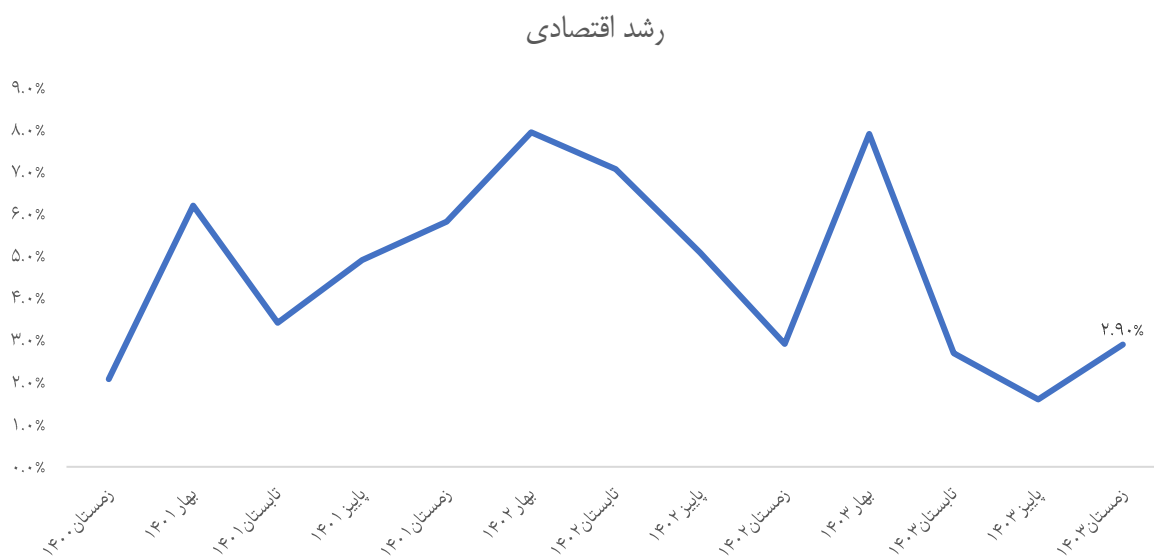
منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل می‌باشد. با توجه به گزارش‌ها آماری مرکز آمار ایران در اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۸.۷ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۳۸.۷ درصد بیشتر از اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» پرداخته‌اند. عدد شاخص قیمت نسبت به ماه قبل، ۲.۷ واحد درصد افزایش یافته است و در اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۳۳.۹ درصد رسید. بنابراین، نرخ تورم سالانه کشور در اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ برابر ۳۳.۹ درصد است که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۳۳.۱ درصد برای دهک اول، تا ۳۴.۲ درصد برای دهک نهم در نوسان است. بر این اساس فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۱.۱ واحد درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۲.۷ واحد درصد) ۰.۳ واحد درصد کاهش داشته است.

نمودار (۱۵) روند تورم نقطه به نقطه اقتصاد ایران؛ منبع: مرکز آمار ایران

رشد نرخ اقتصادی

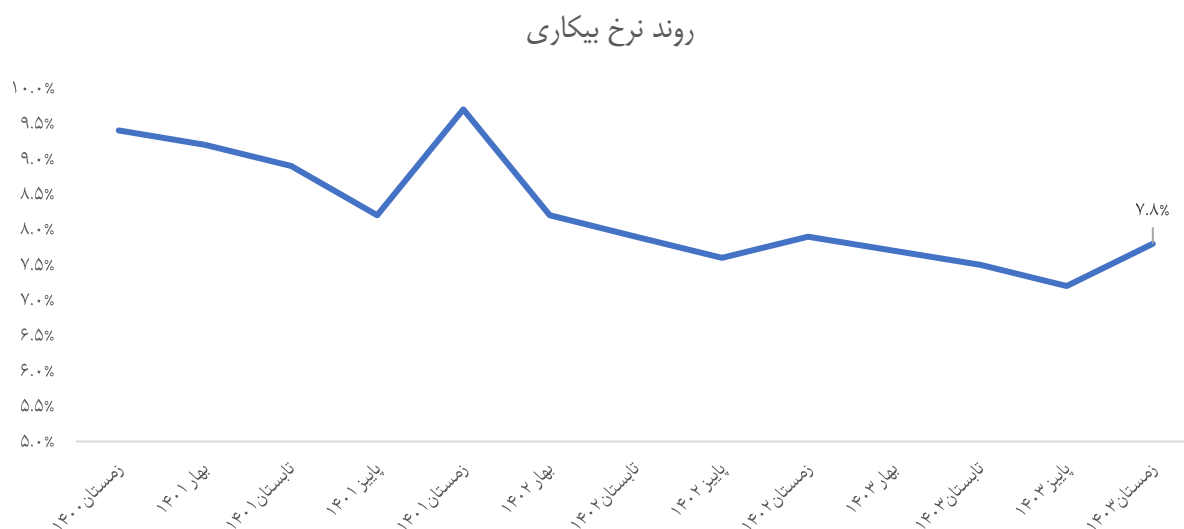
رشد اقتصادی ایران در سال ۱۴۰۳ با روند نزولی محسوس همراه بود، بر اساس آخرین نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۴۰۰ در سال ۱۴۰۳ به رقم ۱۰۰,۲۶۰ هزار میلیارد ریال با نفت و ۷۶,۱۴۰ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که رقم مذکور در سال قبل با نفت ۹۷,۳۰۱ هزار میلیارد ریال و بدون نفت ۷۴,۵۸۲ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از رشد ۳۰ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت (به قیمت پایه) و ۲۰ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت پایه) در سال ۱۴۰۳ دارد.

نمودار (۱۶) روند نرخ رشد اقتصادی ایران؛ منبع: بانک مرکزی

روند نرخ بیکاری

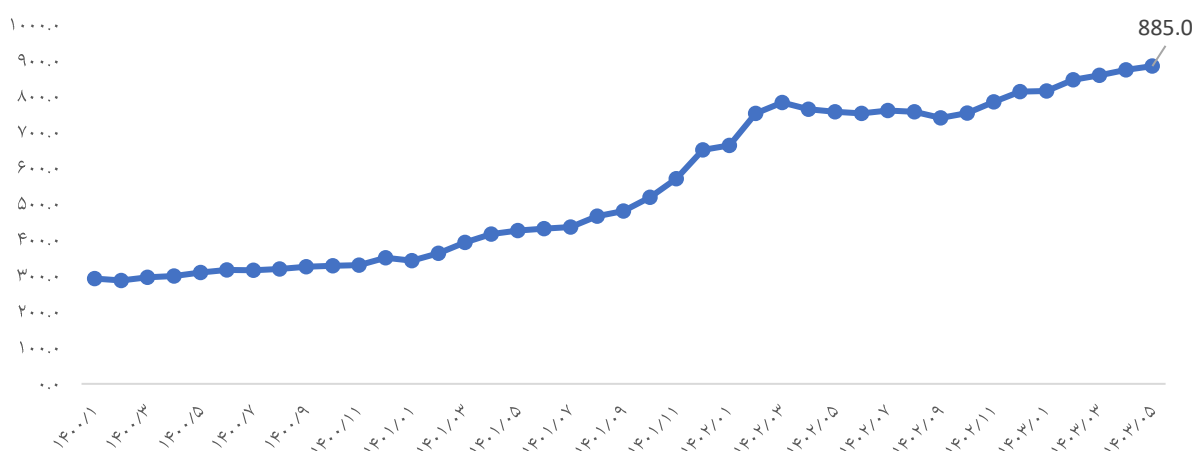
بررسی نتایج طرح آمارگیری نیروی کار که در زمستان ۱۴۰۳ منتشر شد در مورد نرخ بیکاری افراد بالای ۱۵ سال، نشان می‌دهد که ۷.۸ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۲) ۰.۶ درصد افزایش یافته است. در زمستان ۱۴۰۳، به میزان ۴۰.۱ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال، از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۲) ۰.۷ کاهش یافته است.

نمودار (۱۷) روند نرخ بیکاری ایران؛ منبع: مرکز آمار ایران

بر اساس اطلاعات بانک مرکزی، در تیر ماه ۱۴۰۳، تعداد آپارتمان‌های مسکونی معامله شده در شهر تهران به ۳،۵۵۹ واحد مسکونی رسید که این میزان نسبت به ماه قبل ۸.۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. اما در مقایسه با تیرماه سال قبل، ۲۷.۱ درصد بیشتر است. بر اساس این آمارها، در تیرماه امسال، میانگین قیمت خرید و فروش یک مترمربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۸۷ میلیون و ۴۶۰ هزار تومان بوده که نسبت به ماه قبل ۱.۸ درصد و نسبت به تیرماه پارسال ۱۴.۳ درصد بیشتر است. منطقه ۵ با ۱۴ درصد، منطقه ۱۰ با ۹.۷ درصد و مناطق ۲ و ۴ با سهم حدود ۸ درصدی از معاملات مسکن، بیشترین سهم از معاملات مسکن را به خود اختصاص دادند. (آمار جدید تاکنون توسط بانک مرکزی منتشر نشده)

قیمت مسکن هر متر مربع در تهران (میلیون ریال)

نمودار (۱۸) روند قیمت مسکن هر متر مربع در تهران (میلیون ریال)؛ منبع: بانک مرکزی

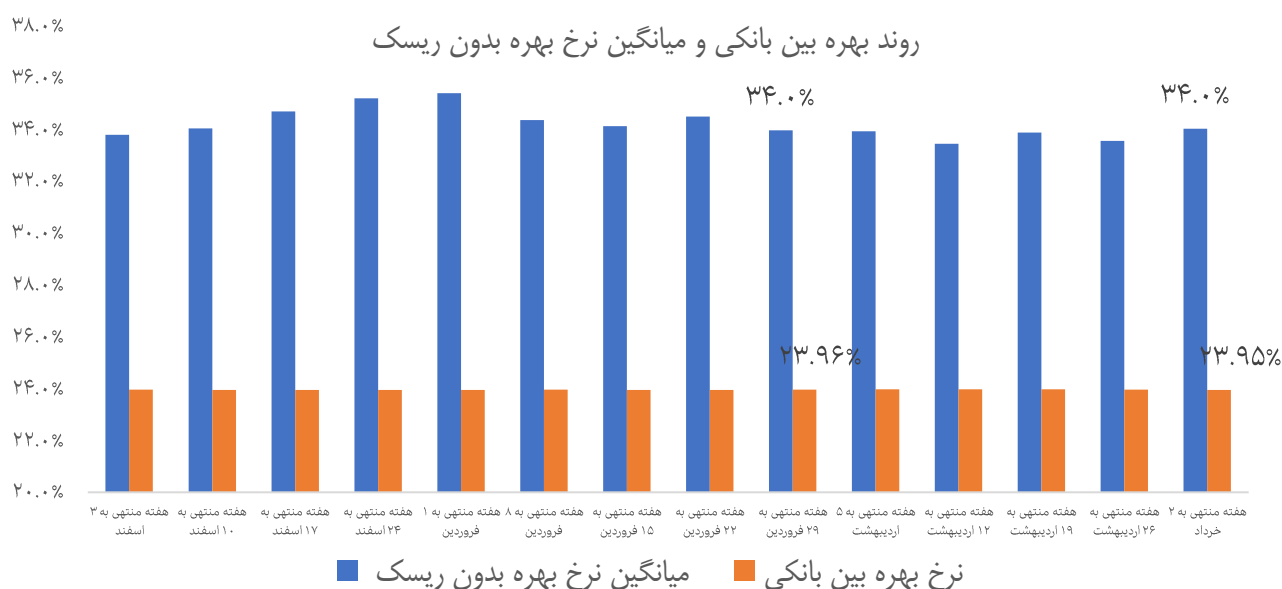
بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله شده در تیر ماه سال ۱۴۰۳ در شهر تهران به تفکیک عمر بنا حاکی از آن است که واحدهای با عمر کمتر از ۵ سال، با سهم ۲۶۶ درصد، بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. در ماه مورد بررسی، رشد شاخص کرایه مسکن اجاری در شهر تهران و در کل مناطق شهری نسبت به ماه قبل یکسان و معادل ۵۰۲ درصد بوده است. رشد نقطه به نقطه شاخص مزبور در تیر ماه سال ۱۴۰۳ در شهر تهران و کل مناطق شهری نسبت به ماه مشابه سال قبل به ترتیب معادل ۴۵۹ و ۵۰۴ درصد می باشد.

یکی از مهم‌ترین عواملی که باعث افزایش قیمت مسکن در نیمه دوم سال ۱۴۰۳ خواهد شد، افزایش هزینه‌های ساخت و ساز است. تورم بالای مصالح ساختمانی یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت مسکن است. در سال ۱۴۰۲، تورم مصالح ساختمانی حدود ۴۵ درصد بود و این روند در سال ۱۴۰۳ نیز ادامه یافته است. با افزایش هزینه‌های ساخت، سازندگان مجبور به افزایش قیمت فروش واحدهای مسکونی هستند و این موضوع به نوبه خود قیمت‌ها در بازار مسکن را افزایش می‌دهد. همچنین، تورم عمومی و کاهش ارزش پول ملی نیز تأثیر مستقیم بر قیمت مسکن دارد. در سال ۱۴۰۲، نرخ تورم عمومی کشور حدود ۴۳ درصد بود و پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۴۰۳ نیز این نرخ در محدوده ۳۰ تا ۴۰ درصد باقی بماند. در نتیجه نرخ بالای تورم باعث افزایش کلی قیمت کالاها و خدمات، از جمله مسکن می‌شود.

از دیگر عوامل مؤثر بر قیمت مسکن، افزایش نرخ ارز است. بسیاری از مصالح ساختمانی و تجهیزات مورد نیاز برای ساخت‌وساز، وارداتی هستند و با افزایش نرخ ارز، هزینه واردات این کالاها نیز افزایش می‌یابد. این امر به‌طور مستقیم بر افزایش هزینه ساخت‌وساز و در نتیجه بر قیمت نهایی مسکن تأثیر می‌گذارد. این موارد برای اجاره مسکن در تهران هم اهمیت بالایی دارد.

نرخ بهره بین بانکی و نرخ بهره بدون ریسک

بعد از انتشار اوراق گواهی سپرده با نرخ‌های بالا و در محدوده ۳۰ درصد در ماه‌های ابتدایی سال، بانک مرکزی با ورود به این بازار و تعیین تکلیف بانک‌ها برای خرید اوراق اخزا به عنوان بخشی از تعهدات سپرده قانونی خود، موفق به کنترل نرخ‌ها گشت. لازم به ذکر است دولت از ابتدای سال به پیمان‌کاران، اخزا اختصاص نداده است و این مهم به مدیریت نرخ های بازار اوراق دولتی کمک کرده است.

نمودار (۱۹) مقایسه روند هفتگی نرخ بهره بین بانکی و میانگین نرخ بهره بدون ریسک (اخزا)؛ منبع: شرکت پردازش اطلاعات مالی و بانک مرکزی

براساس آمار بانک مرکزی، نرخ بهره بین بانکی در پایان اردیبهشت ماه به ۲۳.۹۵ درصد رسید و کاهش ۰.۰۱ درصدی نسبت به ماه قبل را نشان می‌دهد. نرخ بهره بین بانکی در شش ماه اخیر همواره در محدوده ۲۳ درصد الی ۲۴ درصد مدیریت شده است. همان‌طور که در نمودار (۱۹) مشخص است، نرخ بهره بدون ریسک (اخزا) از شهریورماه تا آبان ماه، روند صعودی داشته است و از آن‌جا که تورم نیز در محدوده ۳۰ درصد بوده است، تا حد مطلوبی تورم را نیز پوشش داده است. در اردیبهشت ماه نسبت به فروردین ماه نرخ اخزا تغییر خاصی نکرد. نرخ بهره بین بانکی به نرخ بهره استقراض شبانه / یک هفته‌ای بین بانک‌ها اطلاق می‌گردد. ممکن است بانک‌ها در دوره‌های مالی کوتاه‌مدت روزانه یا هفتگی با کسری یا مازاد نقدینگی روبه‌رو شوند. اگر بانکی دچار کسری نقدینگی شود، باید از طریق وام گرفتن آن را جبران کند تا به حالت تعادل برسد. برای اینکه بانک‌ها برای حل این مشکل به بانک مرکزی نیاز نداشته باشند، بازاری را به نام بازار بین‌بانکی تشکیل داده‌اند که در آن به یک‌دیگر وام دهند. اکثر وام‌های بین‌بانکی سررسید کوتاه‌مدت یک هفته‌ای یا کمتر دارند. از تأثیرات تغییرات نرخ بهره بر بازار سرمایه می‌توان به عنوان یک قانون کلی گفت که کاهش نرخ بهره بین بانکی با بهبود حال بازار سرمایه رابطه مستقیم دارد و نشانه افزایش حجم پول در بازار است.

شاخص مدیران خرید اتاق بازرگانی

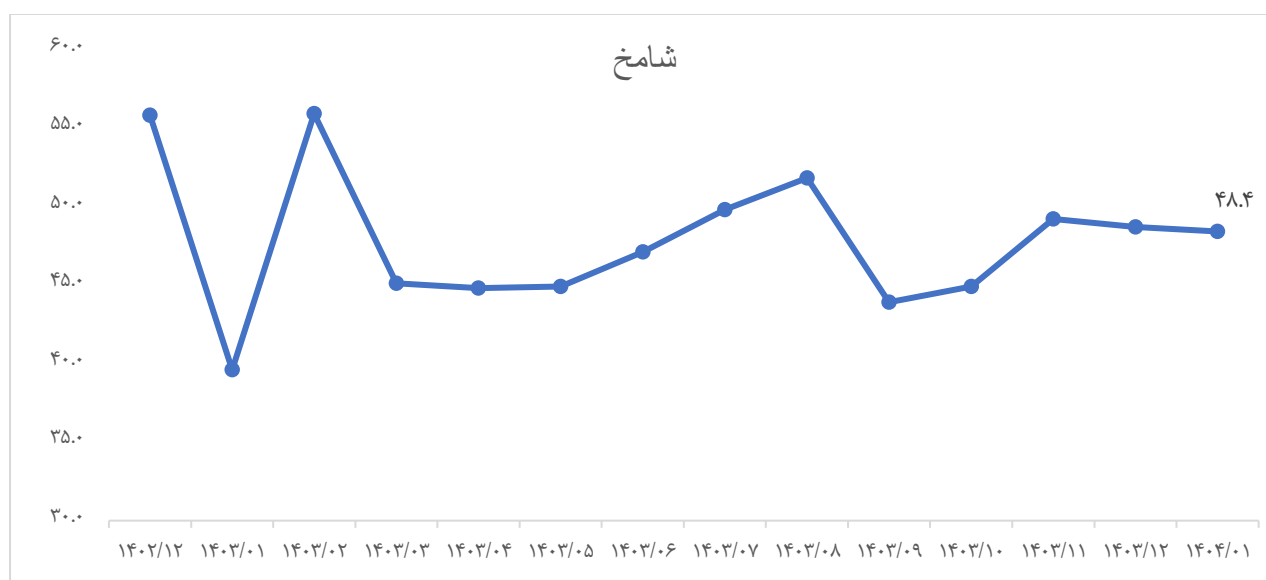
شاخص مدیران خرید (PMI) یک شاخص اقتصادی است که وضعیت فعالیت‌های اقتصادی در بخش‌های مختلف از جمله صنعت و خدمات را ارزیابی می‌کند. این شاخص، از طریق نظرسنجی‌های ماهانه از مدیران خرید شرکت‌ها و سازمان‌ها به دست می‌آید و نشان‌دهنده میزان فعالیت اقتصادی در بخش‌های مختلف است.

شاخص PMI معمولاً بر اساس پنج بخش اصلی محاسبه می‌شود:

۱. **اقدامات خرید:** نظرسنجی‌هایی که از مدیران خرید در مورد میزان خرید کالاها و خدمات انجام می‌شود.
۲. **تولید:** بررسی سطح تولید و تغییرات آن در طول ماه.
۳. **سفارشات جدید:** بررسی سفارشات جدید دریافتی توسط شرکت‌ها.
۴. **موجودی انبار:** بررسی موجودی انبار شرکت‌ها.
۵. **اشتغال:** بررسی تغییرات در استخدام‌ها و تعداد کارکنان.

شاخص PMI به صورت عددی بین ۰ تا ۱۰۰ گزارش می‌شود. اگر شاخص، بالاتر از ۵۰ باشد، نشان‌دهنده رشد اقتصادی است، در حالی که شاخص زیر ۵۰، نشان‌دهنده رکود یا کاهش فعالیت‌های اقتصادی است.

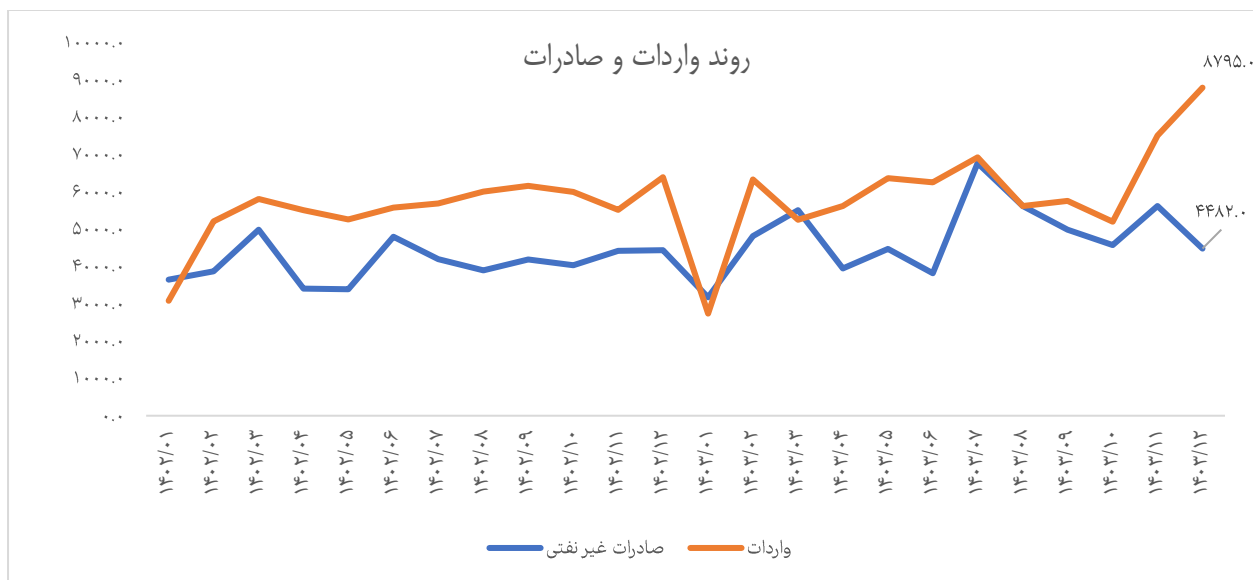
شاخص مدیران خرید کل اقتصاد در فروردین ۱۴۰۴، معادل ۳۸.۴ محاسبه شده که حاکی از آن است که وضعیت کسب‌وکار در این ماه برای پنجمین ماه متوالی، روندی کاهشی داشته است و پس از تعدیل فصلی نیز این شاخص ۴۸.۴ برآورد شده. عوامل اصلی این رکود شامل قطع مکرر برق، کاهش قدرت خرید خانوارها، کمبود نقدینگی، نوسانات نرخ ارز، و مشکلات تأمین مواد اولیه بوده است. تولید صنعتی تحت تأثیر تعطیلات نوروزی و محدودیت‌های انرژی به شدت کاهش یافته، و سفارشات جدید داخلی و صادراتی نیز برای ماه‌های متوالی روند نزولی داشته‌اند. همچنین، هزینه‌های تولید به دلیل تورم و افزایش قیمت نهاده‌ها رشد کرده و اشتغال را تحت فشار قرار داده است.

نمودار (۲۰) شاخص مدیران خرید اقتصاد ایران (کل) منتشره توسط اتاق بازرگانی؛ منبع: اتاق بازرگانی ایران

وضعیت تجارت خارجی

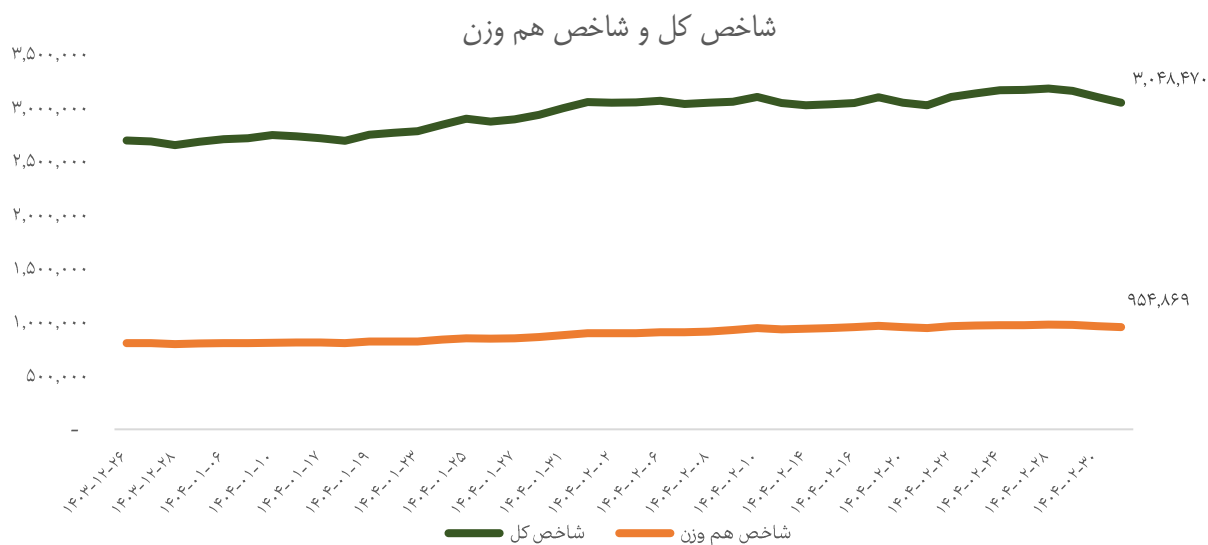
بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در یک سال ۱۴۰۳، ارزش صادرات (بدون احتساب میعانات گازی) و واردات به ترتیب ۵۷۸ و ۷۲۴ میلیارد دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۱۷ و ۹ درصد افزایش نشان می‌دهند. تراز تجاری یک سال گذشته نیز منفی ۱۴۶ دلار بوده است.

نمودار (۲۱) روند واردات و صادرات (میلیون دلار): منبع: بانک مرکزی

شاخص کل و هم وزن

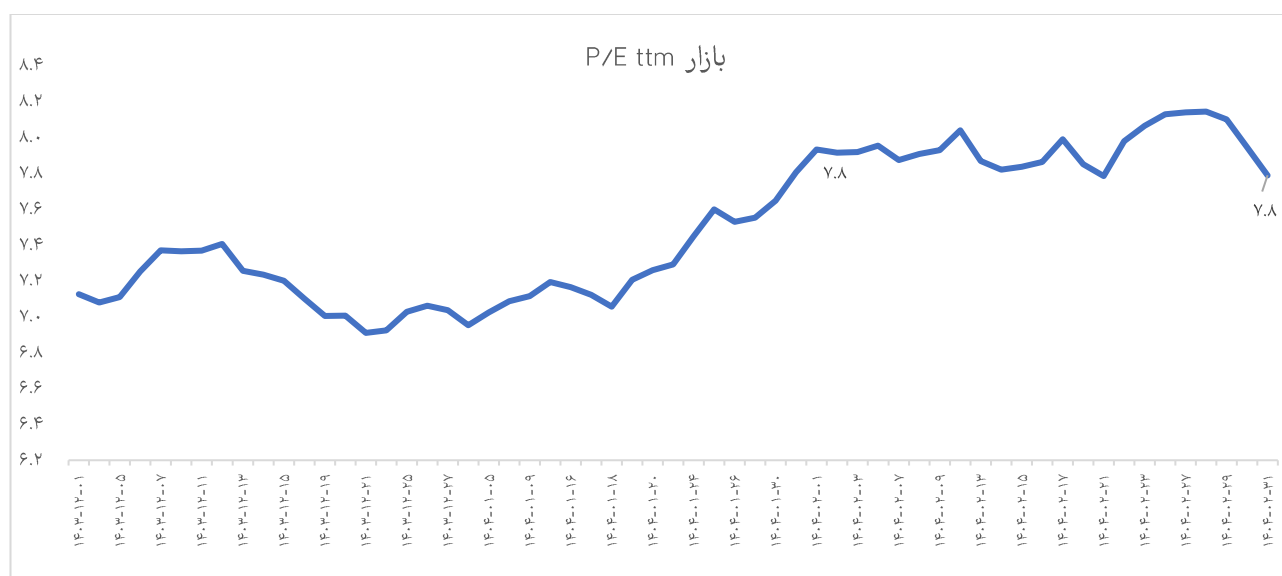
در اردیبهشت ماه، شاخص کل بورس تهران ۱.۷ درصد رشد نسبت به فروردین ماه و نسبت یکسال گذشته ۴۵ درصد رشد داشت. مشخص نشدن تکلیف مذاکرات و بیانیه‌ها متناقض طرفین در مورد خط قرمزها و شروط مذاکرات باعث شد، هیجان مثبت خریداران نسبت به بازار سرمایه کاهش پیدا کند و شاخص کل نسبت به ماه گذشته تغییر مشهودی نداشته باشد.

نمودار (۲۲) روند شاخص کل و شاخص هم وزن؛ منبع: شرکت های پردازش اطلاعات مالی

نسبت قیمت به سود

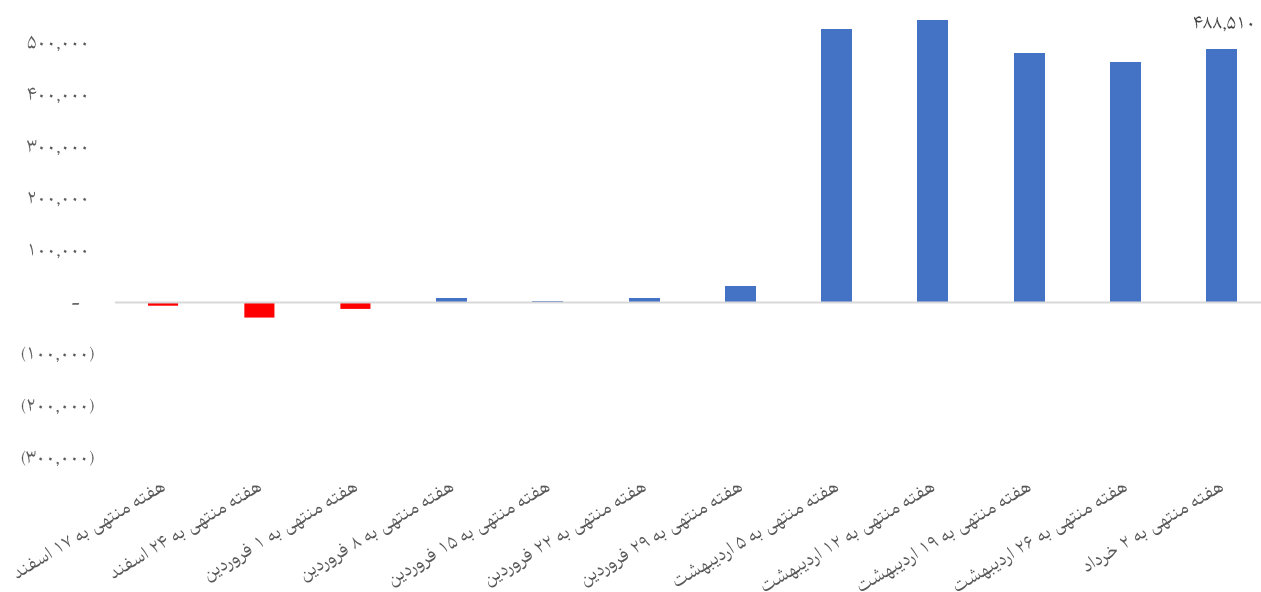
نسبت قیمت به سود، یکی از شاخص‌های کلیدی سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سرمایه به ویژه برای تحلیل‌های بنیادین به شمار می‌رود. میانگین تاریخی این شاخص در بازار سهام، بالاتر از ۷ بوده است. بالاترین رکورد این شاخص کلیدی در تیرماه سال ۹۹ و در اوج حبابی شدن بازار سرمایه ثبت شد که این نسبت به ۴۲ رسید. در آبان ۱۴۰۳، نسبت قیمت به سود (P/E) در بازار سهام به عنوان یک شاخص کلیدی برای ارزیابی ارزش‌گذاری سهام مورد توجه قرار گرفت. در برخی صنایع مانند فلزات اساسی و خودرو، به دلیل رشد سودآوری، نسبت P/E کاهش یافت و جذابیت سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها افزایش پیدا کرد. این موضوع بهبود تقاضا برای سهام این شرکت‌ها را به دنبال داشت. در مقابل، صنایعی که با چالش‌های سودآوری مواجه بودند، نسبت P/E بالاتری داشتند که نشان‌دهنده ریسک بیشتر برای سرمایه‌گذاران بود. این امر باعث شد تا سرمایه‌گذاران حقیقی بیشتر به سمت صنایعی با نسبت P/E پایین‌تر و چشم‌انداز سودآوری روشن‌تر متمایل شوند. به طور کلی، کاهش ریسک سیستماتیک بازار و رشد سودآوری شرکت‌ها باعث شد نسبت P/E در بسیاری از بخش‌ها به سطح‌های جذابی برسد که می‌تواند در ماه‌های آینده نیز به جذب سرمایه بیشتر منجر شود. این نسبت در آذرماه، روند صعودی به خود گرفت و در اسفند ماه با مقداری اصلاح به ۶.۹ و در پایان اردیبهشت ماه به ۷.۸ رسید.

ورود و خروج پول به بازار سهام

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ جریان خروج پول از بازار سرمایه کاهش یافت و از هفته دوم ماه شاهد ورود پول حقیقی به بازار سرمایه بودیم. اگرچه ریسک بازار سرمایه به دلایل سیاسی هنوز پابرجاست اما رفتار سرمایه گذاران نشان دهنده این است که امید سرمایه گذاران به رفع این ابهامات افزایش پیدا کرده است.

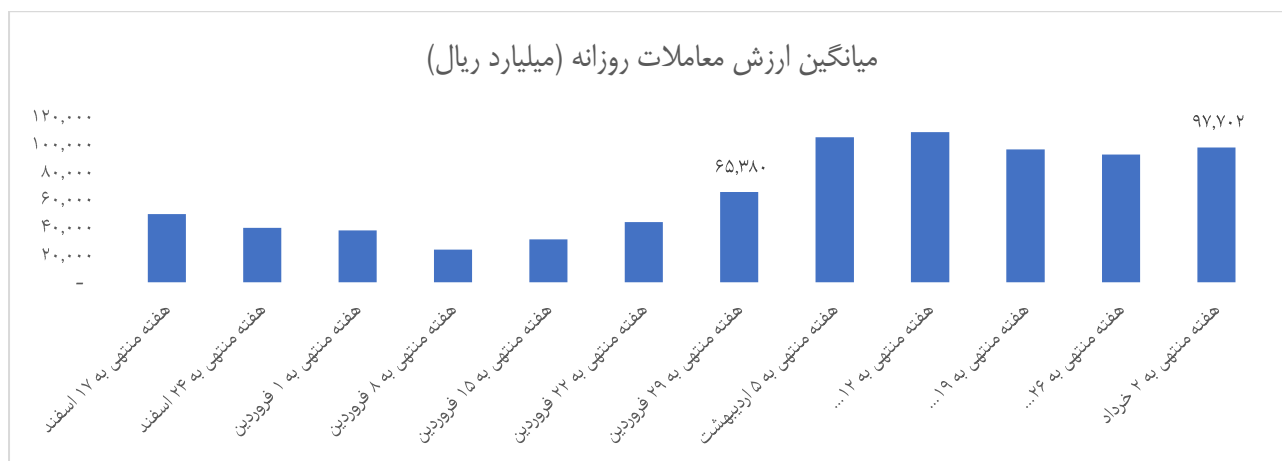
ورود و خروج پول حقیقی (میلیارد ریال)

نمودار (۲۴) روند ورود و خروج هفتگی پول از بازار سرمایه (میلیارد ریال)؛ منبع: شرکت پردازش اطلاعات مالی

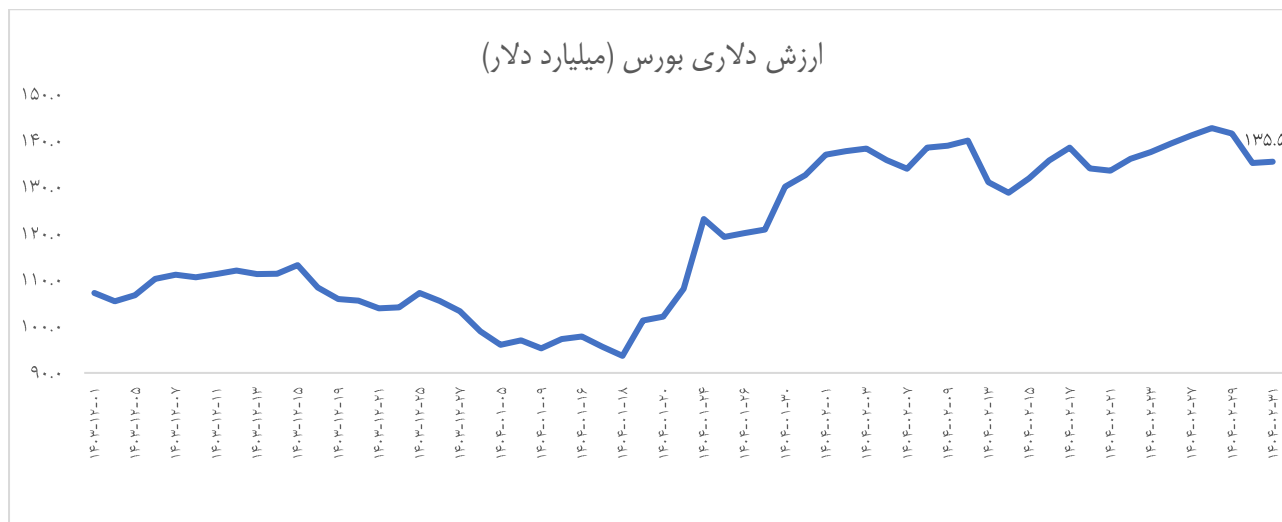
میانگین ارزش معاملات هفتگی

همانطور که از نمودار زیر مشخص است، روند ارزش معاملات در اردیبهشت ماه با رشد همراه بوده و از محدوده ۶.۵ هزار میلیارد تومان به محدوده ۹.۷ هزار میلیارد تومان افزایش یافت.

نمودار (۲۵) میانگین ارزش معاملات روزانه در طول هفته (میلیارد ریال)؛ منبع: شرکت های پردازش اطلاعات مالی

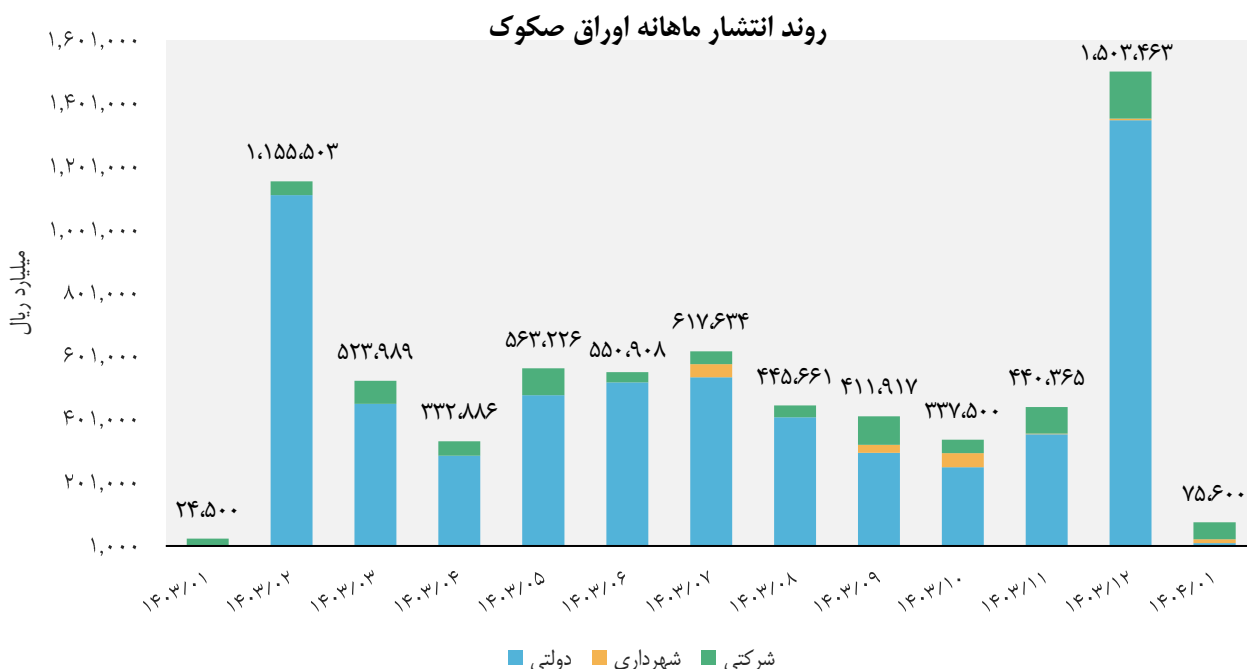
در اواسط فروردین ماه به علت رشد قیمت دلار به بالای ۱۰۵ هزار تومان و نااطمینانی سیاسی با بازار سرمایه کاهش ارزش مواجه شد اما با شروع مذاکرات و کمتر شدن ریسک های سیاسی ارزش دلاری بورس ایران در انتهای فروردین ماه به ۱۳۲ میلیارد دلار رسید. در اردیبهشت ماه با کاهش ارزش دلار، ارزش دلاری بازار سرمایه به ۱۳۵.۵ دلار رسید.

نمودار (۲۶) روند ارزش دلاری بورس با توجه به نرخ بازار آزاد (میلیارد ریال)؛ منبع: شرکت های پردازش اطلاعات مالی

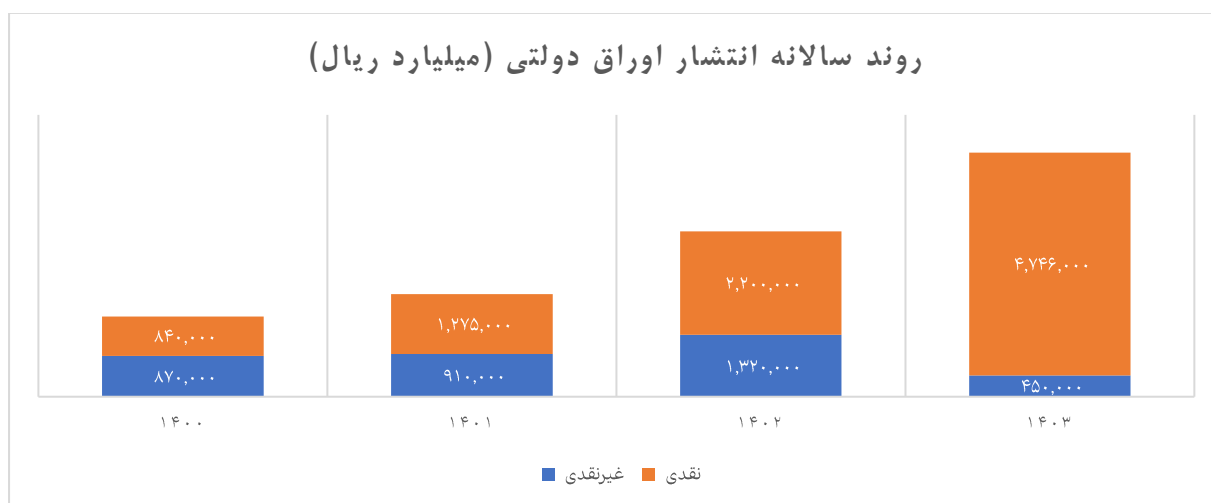
گزارش عرضه اوراق دولتی و جدول سررسید

در نمودار زیر روند ماه به ماه انتشار اوراق صکوک اعم از دولتی یا شرکتی، طی دوازده ماه منتهی به اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ ارائه شده است.

نمودار (۲۷) روند انتشار ماهانه اوراق صکوک؛ منبع: گزارش عملکرد ماهانه سازمان بورس و اوراق بهادار

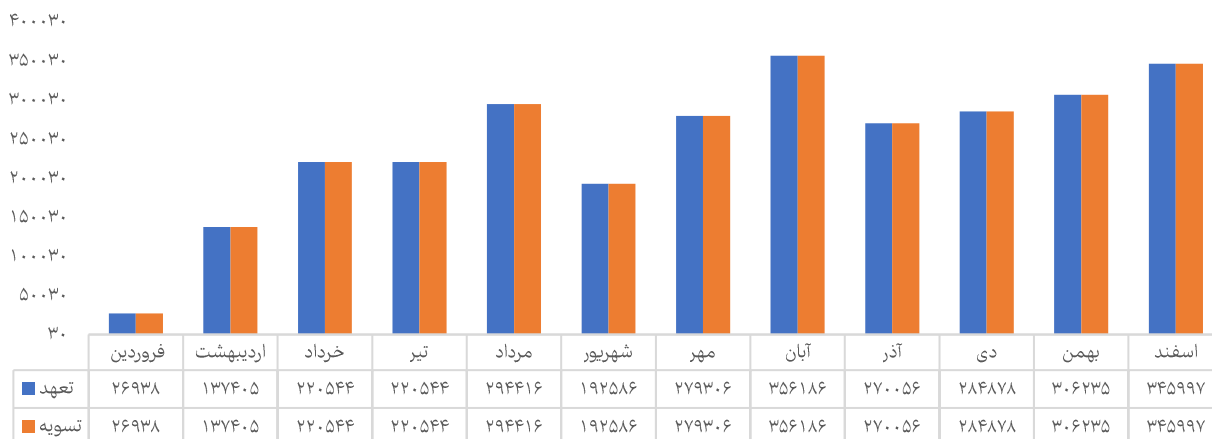
بر اساس آمار وزارت اقتصاد از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا پایان اسفندماه ۵,۱۹۶ هزار میلیارد ریال اوراق عمدتاً نقدی (اراد) معادل ۴,۷۴۶ هزار میلیارد ریال و اوراق خزانه معادل ۴,۵۰ هزار میلیارد ریال عرضه شده (بنا بر گزارش سازمان بورس اوراق خزانه در سال ۱۴۰۳، ۱,۲۹۰ هزار میلیارد ریال عرضه شده) و بنا بر گزارش سازمان بورس تنها در اسفندماه مبلغ ۱,۵۰۳ هزار میلیارد ریال اوراق دولتی و شرکتی انتشار یافته است. عمده اوراق اراد منتشر شده با سررسیدهای سه ساله و نرخ کوپن ۲۳ درصد بوده است.

نمودار (۲۸) روند سالانه انتشار اوراق دولتی به تفکیک نقدی و غیرنقدی؛ منبع: مرکز بدهی های عمومی وزارت اقتصاد

جزئیات سررسید تعهدات اصل و فرع اوراق دولتی در سال ۱۴۰۳ تاکنون به تفکیک ماهانه در نمودار (۲۹) ارائه شده است که جمعاً ۲۹۳ هزار میلیارد تومان بوده و تا پایان اسفند ماه ۲۹۳ هزار میلیارد تومان تسویه شده است. طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۳، دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها مجاز به تأمین مالی از طریق اوراق مشارکت تا سقف‌های مشخص شده هستند. با توجه مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی دولت تاکنون بیش از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان از سقف انتشار اوراق دولتی در بودجه ۱۴۰۳ منتشر کرده است.

تعهد و تسویه اوراق

نمودار (۲۹) جدول ماه به ماه سررسید اصل و فرع اوراق منتشره شده قبلی؛ منبع: مرکز بدهی های عمومی وزارت اقتصاد

اخبار، اطلاعات و ابلاغیه‌های مهم بازار

۱. رفع محدودیت ۹۰ درصدی برق صنعت سیمان، محدودیت برق صنعت سیمان به ظرفیت ۵۰ درصدی فروردین ماه بازگشت.
۲. شرکت گاز با اعلام نرخ گاز خوراک شرکت‌های پتروشیمی و سوخت صنایع در سال گذشته، خواستار اعمال در سامانه صدور صورتحساب مشترکین شد. نرخ خوراک گاز طبیعی برای پتروشیمی‌ها، نرخ‌ها از فروردین ماه تا اسفندماه از رقم ۴۶۰۰ تومان تا ۱۳۲۰۰ تومان بوده است.
۳. فروش گواهی سپرده کالایی خودرو در بورس کالا: ارسال مدارک دو خودروساز دولتی به بورس کالا و بازدید از انبار خودروسازان و عقد قرارداد گواهی سپرده خودرو انجام شده است. سرمایه‌گذاران در صورت داشتن ۱۰ هزار گواهی سپرده می‌توانند خودروی مورد نظر را دریافت کنند.
۴. فهرست اقلام مشمول نرخ محاسباتی ۲۸۵۰۰ مشخص شد: بر اساس بند خ تبصره (۲) دولت و دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۲/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مجازند نسبت به اختصاص مبلغ یازده میلیارد یورو برای واردات صرفاً دارو و مواد اولیه آن، ملزومات مصرفی پزشکی، انواع خاصی از شیرخشک اطفال و مواد اولیه آن (که به تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری تولید داخلی برای این اقلام وجود نداشته و یا تولید آن، کفاف مصرف داخلی را نمی‌دهد) و کالاهای اساسی کشاورزی با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور با نرخ ترجیحی واحد، اقدام کنند.

خلاصه معاملات مهم بورس های کالایی

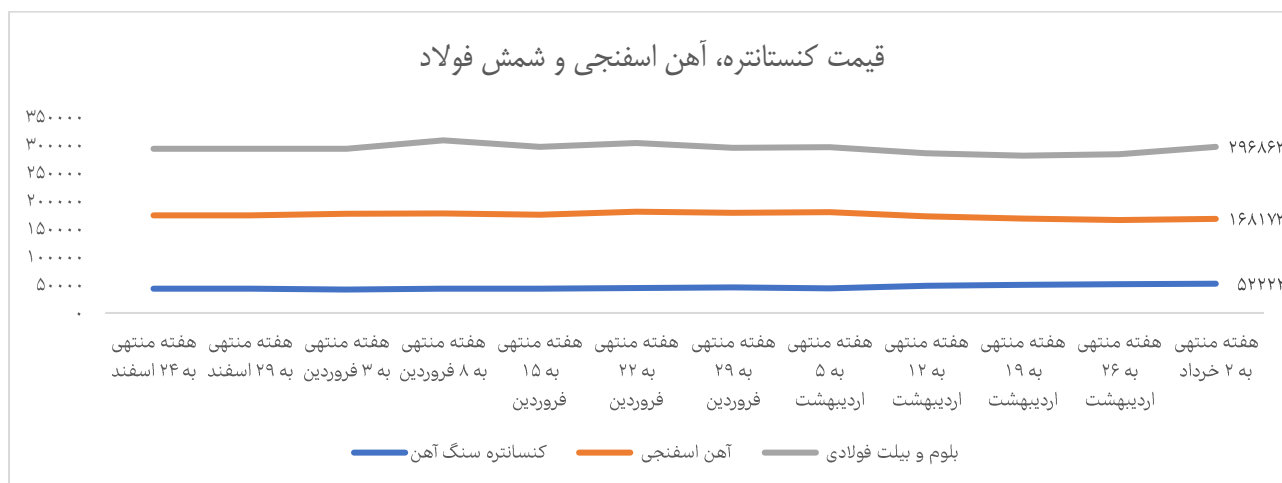
جدول زیر قیمت معاملات کامودیتی های مهم در بورس های کالایی کشور در اردیبهشت ماه را نشان می دهد. بیشترین رقابت، مربوط به وکیوم باتوم بوده است. در رابطه با محصولات پتروشیمی و پالایشی، قیمت پایه اصولاً با نرخ ۹۵ درصد قیمت فوب خلیج فارس تعیین می شود و گاه به دلیل باز گذاشتن سقف قیمتی نسبت به قیمت مبنا در بورس کالا، فروش در بورس کالا نسبت به صادرات، ارزندگی بیشتری پیدا کرده است چرا که شرکت های پتروشیمی در صورت صادرات باید ارز خود را به نرخ نیمایی به کشور بازگردانند. همچنین دولت با اعمال عوارض صادراتی ۱۰ درصدی به پلی اتیلن ترفتالات، پلی پروپیلن، و پی وی سی جلوی صادرات این محصولات پرتقاضا را گرفته است. آمار معاملات بورس کالای ایران در دومین ماه از سال ۱۴۰۴ برابر ۱۲.۷۷ میلیون تن کالا به ارزش ۲۰۲.۹۲ هزار میلیارد تومان معامله به ثبت رسید. تالار محصولات صنعتی و معدنی در اردیبهشت ماه شاهد میزان معاملات بالغ بر ۱۰ میلیون و ۳۸۹ هزار تن انواع کالا به ارزش ۱۲۱ هزار و ۶۵۷ میلیارد تومان بود. در این تالار ۲ میلیون و ۹۰۴ هزار تن سنگ آهن، یک میلیون و ۶۷۰ هزار و ۹۸ تن فولاد، ۸۶۶ هزار و ۷۰۰ تن آهن اسفنجی، ۴۱ هزار و ۶۲۰ تن آلومینیوم، ۲۵ هزار و ۸۱۵ تن مس، ۷۱ هزار و ۳۳۰ تن روی، ۳ هزار تن کک، یک هزار و ۵۵۰ تن چدن، یک هزار و ۲۰ تن کنسانتره مولیبدن و ۶۰ تن کنسانتره فلزات گران بها مورد معامله قرار گرفت. ۱۷۲ دستگاه خودرو در تالار خودرو، ۴ میلیون و ۸۰۳ هزار و ۷۵۸ تن سیمان در تالار سیمان بورس کالای ایران به نیز فروش رفت.

جدول (۲) خلاصه معاملات محصولات فلزی، پالایشی و پتروشیمی در بورس های کالایی؛ منبع آمار معاملات فیزیکی بورس کالا و بورس انرژی

محصول	آخرین قیمت پایه عرضه	میانگین قیمت معاملات (هزار ریال / تن)				تغییرات شدت		آخرین قیمت ضمنی دلار
						رقابت	قیمت	
						ماهانه	قیمتی	
		هفته منتهی به ۲ خرداد	به ۱۲ اردیبهشت	هفته منتهی به ۱۹ اردیبهشت	هفته منتهی به ۲۶ اردیبهشت	هفته منتهی به ۲ خرداد	ماهانه	
کنسانتره سنگ آهن	۵۲۲۲۲	۴۸۴۵۰	۵۰۲۱۵	۵۱۳۲۸	۵۲۲۲۲	۱۴.۲%	۰.۰%	
آهن اسفنجی	۱۶۸,۱۷۳	۱۷۲۵۶۰	۱۶۸۵۳۹	۱۶۶۰۱۰	۱۶۸۱۷۳	-۵.۹%	۰.۰%	
بلوم و بیلت فولادی	۲۹۶,۸۶۳	۲۸۵۳۱۰	۲۸۰۹۸۳	۲۸۳۳۵۴	۲۹۶۸۶۳	۰.۷%	۰.۰%	۶۹۱۹۸۸
مس کاتد	۶,۸۵۸,۰۰۰	۷۱۰۰۲۸۷	۷۴۷۵۹۵۶	۶۹۶۹۲۶۰	۶۸۵۸۰۰۰	۹.۲%	۰.۰%	۷۱۲۷۴۲
روی	۲,۰۶۲,۵۵۳	۱۹۹۸۳۰۳	۱۹۸۳۹۴۶	۱۹۸۶۴۷۸	۲۰۶۲۵۵۳	-۱.۳%	۰.۰%	۸۳۴۳۶۶
وکیوم باتوم	۲۰۰,۳۰۰	۲۴۵۳۴۴	۲۶۶۶۳۷	۲۷۰۹۸۶	۲۳۷۸۰۶	-۱۹.۶%	۱۸.۷%	
پی وی سی	۴۷۰,۵۳۵	۴۹۴۸۸۲	۴۹۵۷۰۲	۴۷۵۵۶۹	۴۷۰۶۲۲	-۱۹.۲%	۰.۰%	۷۰۲۴۲۰
اوره	۲۳۷,۰۵۸	۲۲۹۲۰۲	۲۳۱۶۳۰	۲۳۸۳۲۷	۲۳۷۰۵۸	۰.۳%	۰.۰%	۷۰۵۵۳۰
پلی اتیلن ترفتالات (گرید بطری)	۶۸۲,۰۹۰	۶۸۹۴۱۸	۷۲۵۲۶۱	۶۸۲۵۶۱	۷۱۷۷۲۰	-۱.۳%	۵.۲%	
استایرن منومر	۶۲۲,۱۹۹	۵۹۱۹۸۰	۶۹۲۸۳۲	۶۵۶۹۰۸	۶۷۷۴۴۰	۹.۴%	۸.۹%	
پلی بوتادین رابر	۱,۱۲۹,۵۲۶	۱۱۴۴۲۷۳	۱۱۲۹۲۹۵	۱۱۳۰۲۵۱	۱۱۲۹۵۲۶	-۶.۳%	۰.۰%	

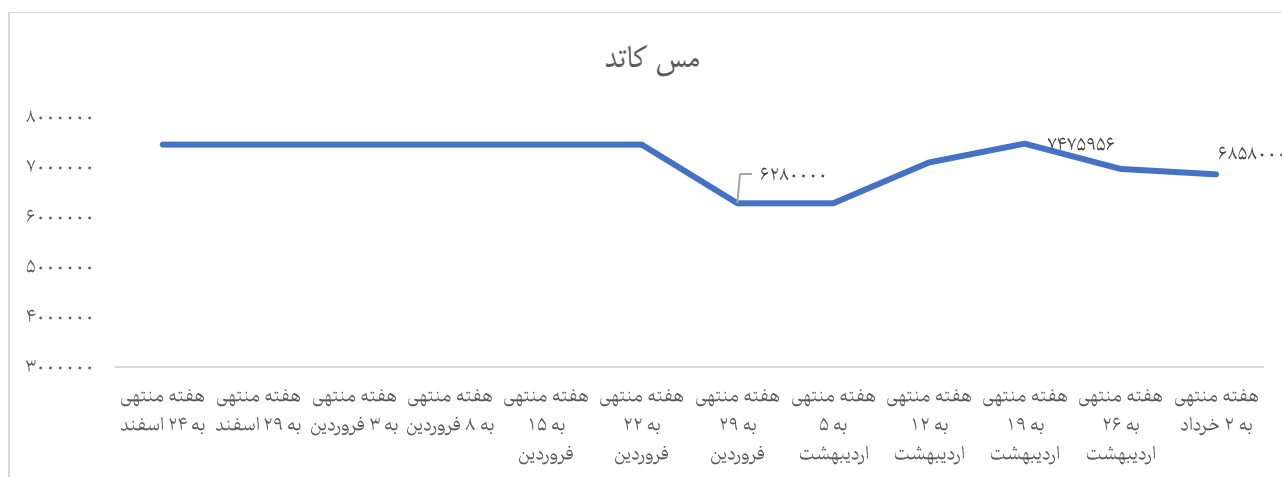
روند قیمتی فولاد و مس

شمش فولادی یکی از مهم ترین محصولات فولادی می باشد که پایه و اساس تولید سایر مقاطع فولادی از جمله میلگرد، مفتول، نبشی، ناودانی، لوله مانیسمن و غیره است. این محصول فولادی، سطح مقطع مربعی داشته و در طول های ۶ و ۱۲ متری تولید می شود. در واقع شمش فولاد به عنوان محصول میانی شناخته می شود که آن را از احیای سنگ آهن یا از طریق ذوب ضایعات فولادی تولید می کنند. گریدهای مختلفی از شمش فولادی، تولید و عرضه می گردد. فولاد و محصولات آهنی مانند میلگرد و تیرآهن در بورس کالا عرضه می شوند و از جمله کالاهایی است که با عرضه مازاد مواجه است. قیمت بлум و بیلت فولاد همانند ماه گذشته در محدوده ۲۹۵ میلیون ریال به ازای هر تن تغییر کرد. فولاد خوزستان یکی از مهم ترین تولیدکنندگان شمش فولاد در کشور می باشد که محصول خود را در بورس کالا عرضه می کند و قیمت آن مبنای تعیین قیمت گندله و آهن اسفنجی قرار می گیرد. قیمت شمش فولاد خوزستان به ۲۹۷ میلیون ریال در پایان اردیبهشت ماه رسیده است.

نمودار (۳۰) روند قیمت کنستانتره، آهن اسفنجی و فولاد در بورس کالا؛ منبع: آمار معاملات شرکت بورس کالای ایران

قیمت مس کاتد عرضه شده توسط فملی در بورس کالا طی دو ماه گذشته در محدوده ۶.۲ میلیون ریال الی ۷.۴ میلیون ریال به ازای هر کیلوگرم معامله بود در اردیبهشت ماه به ۶.۸۵ میلیون ریال رسید. در اردیبهشت، نرخ جهانی کاتد مس در محدوده ۹۶۰۰ دلار قرار گرفت و مانند ماه پیش روند رشد قیمت قیمت خود را ادامه داد. بنابراین افزایش قیمت کاتد مس در بورس کالا ناشی از افزایش نرخ دلار و قیمت مس کاتد جهانی بوده است. در رابطه با مس کاتد، لازم به ذکر است که بخشی از خریداران رینگ داخلی مس کاتد (از جمله خودروسازان که پروانه تولید و مجوز خرید مس از بورس کالا دارند) با خرید مس از بورس کالا و صادرات آن، درآمد ارزی پیدا می کنند و نیازهای ارزی خود را با ارز صادراتی خود و در زمان کوتاه تری تامین می کنند.

نمودار (۳۱) روند قیمت مس کاتد در بورس کالا؛ منبع: آمار معاملات شرکت بورس کالای ایران

- ۱- [گزیده آمارهای اقتصادی بانک مرکزی ایران](#)
- ۲- [مرکز آمار ایران](#)
- ۳- [مرکز داده نرخ بهره بین بانکی بانک مرکزی ایران](#)
- ۴- [گزارش‌های آماری ماهانه سازمان بورس و اوراق بهادار](#)
- ۵- [خبرنامه‌های مرکز بدهی‌های عمومی وزارت اقتصاد](#)
- ۶- [آمار معاملات فیزیکی بورس کالا و بورس انرژی](#)
- ۷- [اطلاعه‌های شرکت بورس و شرکت فرابورس](#)
- ۸- [داده‌های پردازش شده شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی کشور](#)
- ۹- [گزارش‌های واردات و صادرات غیرنفتی گمرک ایران](#)
- ۱۰- [پایگاه خبری اتاق بازرگانی](#)
- ۱۱- [پایگاه خبری بازار سرمایه ایران](#)
- ۱۲- [شبکه اطلاع‌رسانی طلا، سکه و ارز](#)
- ۱۳- [داده‌های هفتگی مجلات پلتر Platts، آرگوس Argus و آیسس ICIS](#)
- ۱۴- [گزارش قیمت معاملات کالایی بورس لندن](#)
- ۱۵- [مرکز داده نرخ بهره بانک‌های مرکزی اروپا، آمریکا و چین](#)
- ۱۶- [مراجع انتشار داده‌های آمار و تحلیل اقتصادی آمریکا، اروپا و چین](#)